

No. 42420

**United States of America
and
Sri Lanka**

Agreement on the protection and enforcement of intellectual property rights between the United States of America and the Democratic Socialist Republic of Sri Lanka. Colombo, 20 September 1991

Entry into force: *20 October 1991, in accordance with section 8*

Authentic texts: *English and Sinhalese*

Registration with the Secretariat of the United Nations: *United States of America, 22 February 2006*

**États-Unis d'Amérique
et
Sri Lanka**

Accord sur la protection et l'application des droits de propriété intellectuelle entre les États-Unis d'Amérique et la République socialiste démocratique de Sri Lanka. Colombo, 20 septembre 1991

Entrée en vigueur : *20 octobre 1991, conformément à la section 8*

Textes authentiques : *anglais et cinghalais*

Enregistrement auprès du Secrétariat des Nations Unies : *États-Unis d'Amérique, 22 février 2006*

[ENGLISH TEXT – TEXTE ANGLAIS]

AGREEMENT ON THE PROTECTION AND ENFORCEMENT OF INTELLECTUAL PROPERTY RIGHTS BETWEEN THE UNITED STATES OF AMERICA AND THE DEMOCRATIC SOCIALIST REPUBLIC OF SRI LANKA

The Government of the United States of America and the Government of the Democratic Socialist Republic of Sri Lanka (hereinafter referred to collectively as "Parties" and individually as "Party") agree to provide adequate and effective protection and enforcement of intellectual property rights in patents, trademarks, copyrights, trade secrets, and layout designs for integrated circuits.

1. Each Party shall provide no less favorable treatment to nationals of the other Party than it provides to its own nationals with respect to laws, regulations and practices implementing the provisions of this Agreement.

2. To provide adequate and effective protection and enforcement of intellectual property rights, each Party shall adhere to the Paris Convention for the Protection of Industrial Property (Stockholm 1967) (Paris Convention), the Berne Convention for the protection of Literary and Artistic Works (Paris 1971) (Berne Convention), and the Geneva Convention for the Protection of Producers of Phonograms (Geneva Convention) and also observe, inter alia, the following commitments:

(a) Copyright and Related Rights

(i) Each Party shall protect the works listed in Article 2 of the Berne Convention and any other works now known or later developed, that embody original expression within the meaning of the Berne Convention, including:

(1) all types of computer programs (including application programs and operating systems) expressed in any language, whether in source or object form which shall be protected as literary works;

(2) works created with the use or assistance of computers; and

(3) collections or compilations of protected or unprotected material or data whether in print, machine readable or any other medium, including databases, which shall be protected in so far as they constitute an intellectual creation by reason of the selection, coordination, or arrangement of their contents.

(ii) Rights in works protected pursuant to paragraph 2(a)(i) of this Agreement shall include the following:

(1) the exclusive right to import or authorize the importation into the territory of the Party of lawfully made copies of the work;

(2) the exclusive right to prevent the importation into the territory of the Party of copies of the work made without the authorization of the right-holder;

(3) the exclusive right to make the first public distribution of the original or each authorized copy of a work by sale, rental, or otherwise;

(4) in respect of at least computer programs, sound recordings and works fixed on phonograms, the exclusive right to authorize or prohibit the rental of the original or copies of their copyrighted works. Each party may exclude from the rental right programs that are fixed as part of a machine or are fixed in a medium that is not susceptible to copying. Putting the originals or copies of computer programs or sound recordings on the market with the consent of the right-holder shall not exhaust the rental right; and

(5) the exclusive right to publicly communicate a work except for a sound recording (e.g., to perform, display, project, exhibit, broadcast, transmit, or retransmit a work); the term "public" shall include:

(A) communicating a work in a place open to the public or at any place where a substantial number of persons outside of a normal circle of a family and its social acquaintances is gathered; or

(B) communicating or transmitting a work, a performance, or a display of a work, in any form, or by means of any device or process to a place specified in clause 2(ii)(3)(A) or to the public, regardless of whether the members of the public capable of receiving such communications can receive them in the same place or separate places and at the same time or at different times.

(iii) Parties shall extend the protection afforded under paragraph 2(a) (i) and (ii) of this Agreement to authors of the other Party, whether they are natural persons or, where the domestic law of the Party seeking protection so provides, juridical entities, and to their successors in title.

(iv) Each Party shall provide that the exclusive rights protected under paragraph 2(a)(ii) of this Agreement are freely and separately exploitable and transferable. Each Party also shall provide that assignees and exclusive licensees may enjoy all rights of their assignors and licensors acquired through voluntary agreements, and ensure that they are entitled to enjoy and exercise their acquired exclusive rights in their own names.

(v) In cases where a Party calculates the term of protection of a work on a basis other than the life of a natural person, the term of protection shall be no less than 50 years from the first authorized publication or, failing such authorized publication within 50 years from the making of the work, 50 years after the making.

(vi) Each Party shall confine any limitations upon and exceptions to the exclusive rights provided under paragraph 2(a)(ii) of this Agreement (including any limitations or exceptions that restrict such rights to "public" activity) to certain special cases which do not conflict with a normal exploitation of the work and do not unreasonably prejudice the legitimate interests of the right holder.

(vii) Each Party shall limit resort to compulsory licensing to those works, rights and utilizations permitted under the Berne Convention; and further shall ensure that any legitimate compulsory or non-voluntary license or restriction of exclusive rights to a right of remuneration shall provide means to ensure payment and remittance of royalties at a level consistent with what would be negotiated on a voluntary basis.

(b) Trademarks

(i) Protectable Subject Matter

(1) Trademarks shall consist of at least any sign, words, including personal names, designs, letters, numerals, colors, or the shape of goods or of their packaging, provided that the mark is capable of distinguishing the goods or services of one undertaking from those of other undertakings.

(2) The term "trademark" shall include service marks, collective and certification marks.

(ii) Acquisition of Rights

(1) A trademark right may be acquired by registration or by use. Each Party shall provide a system for the registration of trademarks.

(2) Each Party shall publish each trademark either before it is registered or promptly after it is registered and shall afford other parties a reasonable opportunity to petition to cancel the registration. In addition, each Party may afford an opportunity for the other Party to oppose the registration of a trademark.

(3) The nature of the goods or services to which a trademark is to be applied shall in no case form an obstacle to registration of the trademark.

(iii) Rights Conferred

(1) The owner of a registered trademark shall have exclusive rights therein. He shall be entitled to prevent all third parties not having his consent from using in commerce identical or similar signs for goods or services which are identical or similar to those in respect of which the trademark is protected, where such use would result in a likelihood of confusion.

(2) Each Party shall refuse to register or shall take steps for the cancellation of the registration and prohibition of use of a trademark likely to cause confusion with a trademark of another which is considered to be well-known. A Party may not require that the reputation of the trademark extend beyond the sector of the public which normally deals with the relevant goods or services.

(3) The owner of a trademark shall be entitled to take action against any unauthorized use which constitutes an act of unfair competition.

(4) The rights described in the foregoing paragraphs shall not prejudice any existing prior rights, nor shall this affect the possibility of PARTIES making rights available on the basis of use.

(iv) Term of Protection

The registration of a trademark shall be indefinitely renewable for terms of no less than 10 years when conditions for renewal have been met. Initial registration of a trademark shall be for a term of at least 10 years.

(v) Requirement of Use

(1) If use of a registered mark is required to maintain trademark rights, the registration may be cancelled only after an uninterrupted period of at least two years of non-use, unless legitimate reasons for non-use exist. Use of the trademark with the consent of the owner shall be recognized as use of the trademark for the purpose of maintaining the registration.

(2) Legitimate reasons for non-use shall include non-use due to circumstances arising independently of the will of the trademark holder such as import restrictions

on or other government requirements for products protected by the trademark which constitute an obstacle to the use of the mark.

(vi) Other Requirements

The use of a trademark in commerce shall not be encumbered by special requirements, such as use which reduces the function of a trademark as an indication of source or use with another trademark.

(vii) Compulsory Licensing

Compulsory licensing of trademarks shall not be permitted.

(viii) Transfer

Trademark registrations may be transferred.

(c) Patents

(i) Patentable Subject Matter

Patents shall be available for inventions, whether products or processes, in all fields of technology, with the exception of any invention or discovery which is useful in the utilization of special nuclear material or atomic energy in an atomic weapon.

(ii) Rights Conferred

(1) A patent shall confer the right to prevent others not having the patent owner's consent from making, using, or selling the subject matter of the patent. In the case of a patented process, the patent confers the right to prevent others not having consent from using that process and from using, selling, or importing at least the product obtained directly by that process.

(2) Where the subject matter of a patent is a process for obtaining a product, each Party shall provide that the burden of establishing that an alleged infringing product was not made by the process shall be on the alleged infringer at least in one of the following situations:

(A) the product is new, or

(B) a substantial likelihood exists that the product was made by the process and the patent owner has been unable through reasonable efforts to determine the process actually used. In the gathering and evaluation of evidence to the contrary, the legitimate interests of the defendant in protecting his trade secrets shall be taken into account.

(3) A patent may be revoked only on grounds that would have justified a refusal to grant the patent.

(iii) Exceptions

Each Party may provide limited exceptions to the exclusive rights conferred by a patent, such as for acts done for experimental purposes, provided that the exceptions do not significantly prejudice the economic interests of the right-holder, taking account of the legitimate interests of third parties.

(iv) Term of Protection

Each Party shall provide a term of protection of at least 20 years from the date of filing of the patent application or 17 years from the date of grant of the patent. Each Party is encouraged to extend the term of patent protection, in appropriate cases, to compensate for delays caused by regulatory approval processes.

(v) Compulsory Licenses

Each Party may limit the patent owner's exclusive rights through compulsory licenses but only (1) to remedy an adjudicated violation of competition laws, (2) to address, only during its existence, a declared national emergency, and (3) to enable compliance with national air pollutant standards, where compulsory licenses are essential to such compliance. Where the law of a Party allows for the grant of compulsory licenses and the following provisions shall be respected:

(1) Compulsory licenses shall be non-exclusive and non-assignable except with that part of the enterprise which exploits such license.

(2) The payment of remuneration to the patent owner adequate to compensate the patent owner fully for the license shall be required, except for compulsory licenses, to remedy adjudicated violations of competition law.

(3) Each case involving the possible grant of a compulsory license shall be considered on its individual merits except that such consideration may be waived in cases of a declared national emergency.

(4) Any compulsory license shall be revoked when the circumstances which led to its granting cease to exist, taking into account the legitimate interests of the patent owner and of the licensee. The continued existence of these circumstances shall be reviewed upon request of the patent owner.

(5) Judicial review shall be available for:

(a) decisions to grant compulsory licenses, except in the instance of a declared national emergency,

(b) decisions to continue compulsory licenses, and

(c) the compensation provided for compulsory licenses,

(d) Layout-Designs of Semiconductor Integrated Circuits

(i) Subject Matter for Protection

(1) Each Party shall provide protection for original layout-designs incorporated in a semiconductor integrated circuit, however the layout-design might be fixed or encoded.

(2) Each Party may condition protection on fixation or registration of the layout-designs. If registration is required, applicants shall be given at least two years from the first commercial exploitation of the layout-design in which to apply. A Party which requires deposits of identifying material or other material related to the layout-design shall not require applicants to disclose confidential or proprietary information unless it is essential to allow identification of the layout-design.

(ii) Rights Acquired

(1) Each Party shall provide to right-holders of layout-designs of the other Party the exclusive right to do or to authorize the following:

- (A) to reproduce the layout-design;
 - (B) to incorporate the layout-design in a semiconductor chip;
- and

(C) to import or distribute a semiconductor integrated circuit incorporating the layout-design and products including such integrated circuits.

(2) The conditions set out in paragraph (c)(vi) of this paragraph shall apply, *mutatis mutandis*, to the grant of any compulsory licenses for layout-designs.

(3) Neither Party is required to extend protection to layout-designs that are commonplace in the industry at the time of their creation or to layout-designs that are exclusively dictated by the functions of the circuit to which they apply.

(4) Each Party may exempt the following from liability under its law:

(A) reproduction of a layout-design for purposes of teaching, analysis, or evaluation in the course of preparation of a layout-design that is itself original;

(B) importation and distribution of semiconductor chips, incorporating a protected layout-design, which were sold by or with the consent of the owner of the layout-design; and

(C) importation or distribution up to the point of notice of a semiconductor chip incorporating a protected layout-design and products incorporating such chips by a person who establishes that he did not know, and had no reasonable grounds to believe, that the layout-design was protected, provided that, with respect to stock on hand or purchased at the time notice is received, such person may import or distribute only such stock but is liable for a reasonable royalty on the sale of each item after notice is received.

(iii) Term of Protection

The term of protection for the layout-design shall extend for at least ten years from the date of first commercial exploitation or the date of registration of the design, if required, whichever is earlier.

(e) Acts Contrary to Honest Commercial Practices and the Protection of Trade Secrets

(i) In the course of ensuring effective protection against unfair competition as provided for in Article 10 bis of the Paris Convention for the Protection of Industrial Property, each Party shall provide in its domestic law and practice the legal means for nationals, companies and organizations to prevent trade secrets from being disclosed to, acquired by, or used by others without the consent of the trade secret owner in a manner contrary to honest commercial practices insofar as such information:

(1) is not, as a body or in the precise configuration and assembly of its components, generally known or readily ascertainable;

(2) has actual or potential commercial value because it is not generally known or readily ascertainable; and

(3) has been subject to reasonable steps under the circumstances to keep it secret.

(ii) Neither Party shall limit the duration of protection for trade secrets so long as the conditions in paragraph 2(e)(i) of this Agreement exist.

(iii) Licensing

Neither Party shall discourage or impede voluntary licensing of trade secrets by imposing excessive or discriminatory conditions on such licenses or conditions which dilute the value of trade secrets.

(iv) Government Use

(1) If a Party requires, as a condition of approving the marketing of pharmaceutical or agricultural chemical products which utilize new chemical entities, the submission of undisclosed test or other data, the origination of which involves a considerable effort, that Party shall protect such data against unfair commercial use. Further, each Party shall protect such data against disclosure except where necessary to protect the public or unless steps are taken to ensure that the data is protected against unfair commercial use.

(2) Unless the person submitting the information agrees, the data may not be relied upon for the approval of competing products for a reasonable period of time, taking into account the efforts involved in the origination of the data, their nature, and the expenditure involved in their preparation, and such period of time shall generally be not less than five years from the date of marketing approval.

(3) Where a Party relies upon a marketing approval granted by another Party, the reasonable period of exclusive use of the data submitted in connection with obtaining the approval relied upon shall commence with the date of the first marketing approval relied upon.

(f) Enforcement of Intellectual Property Rights

(i) General Provisions

(1) Each Party shall ensure that enforcement procedures as specified in this Agreement are available under their national laws so as to permit effective action against any act of infringement of intellectual property rights covered by this Agreement, including expeditious remedies to prevent infringements and remedies which constitute a deterrent to further infringements. These procedures shall be applied in such a manner as to avoid the creation of barriers to legitimate trade and to provide safeguards against abuse.

(2) Procedures for enforcing intellectual property rights shall be fair and equitable.

(3) Decisions on the merits of a case shall, as a general rule, be in writing and reasoned. They shall be made known at least to the parties to the dispute without undue delay.

(4) Each Party shall provide an opportunity for judicial review of final administrative decisions on the merits of an action concerning the protection of an intellectual property right. Subject to jurisdictional provisions in each Party's laws concerning the importance of a case, an opportunity for judicial review of the legal aspects of initial judicial decisions on the merits of a case concerning the protection of an intellectual property right shall also be provided.

(ii) Specific Procedural and Remedial Aspects Of Civil Actions

(1) Each Party shall make available to right-holders civil judicial procedures concerning the enforcement of any intellectual property right covered by this Agreement. Defendants in such procedures shall have the right to written notice which is timely and contains sufficient detail, including the basis of the claims. Parties to such procedures shall be allowed to be represented by independent legal counsel, and procedures shall not impose overly burdensome requirements concerning mandatory personal appearances. All parties to such procedures shall be duly entitled to substantiate their claims and to present all relevant evidence. The procedure shall provide a means to identify and protect confidential information.

(2) Each Party shall provide its judicial authorities the authority to order a party to a proceeding to desist from an infringement; however, a Party is not required to accord such authority in respect of protected subject matter acquired or ordered by a person or entity prior to knowing or having reasonable grounds to know that dealing in such subject matter would entail the infringement of an intellectual property right.

(3) The judicial authorities of a Party shall also have the authority to order the infringer to pay the right-holder damages adequate to compensate for the injury the right-holder has suffered because of an infringement of his intellectual property right by an infringer who knew or had reasonable grounds to know that he was engaged in infringing activity.

(4) In order to create an effective deterrent to infringement, each Party shall provide its judicial authorities the authority to order that goods that they have found to be infringing be, without compensation of any sort, disposed outside the channels of commerce in such a manner as to avoid any harm caused to the right-holder, or destroyed. The judicial authorities shall also have the authority to order that materials and implements the predominant use of which has been in the creation of the infringing goods be, without compensation of any sort, disposed of outside the channels of commerce in such a manner as to minimize the risks of further infringements. In considering such requests, the need for proportionality between the seriousness of the infringement and the remedies ordered as well as the interest of third parties shall be taken into account.

(5) Notwithstanding the other provisions of paragraph 2(f), when a Party to this Agreement is sued with respect to infringement of an intellectual property right as a result of the use of that right by or for the government, the Party may limit remedies against the government to payment of full compensation to the right-holder.

(6) Each Party shall provide its judicial authorities with the authority to order a party at whose request measures were taken and who has abused enforcement procedures to provide to a party wrongfully enjoined or restrained adequate compensation for the injury suffered because of such abuse.

(7) Each Party may also provide administrative procedures to enforce intellectual property rights. To the extent that any civil remedy can be ordered as a result of an administrative decision on the merits of a case, the procedures shall conform to principles equivalent in substance to those set forth in paragraph 2(f)(i) and (ii).

(iii) Provisional Measures

(1) Each Party shall provide its judicial authorities the authority to order prompt and effective provisional measures:

(A) to prevent an infringement of any intellectual property right from occurring, and in particular to prevent the entry into the channels of commerce in their jurisdiction of goods, including imported goods no later than immediately after customs clearance; and

(B) to preserve relevant evidence in regard to the alleged infringement.

(2) Each Party shall provide its judicial authorities the authority to adopt provisional measures on an ex parte basis, where appropriate, in particular where any delay is likely to cause irreparable harm to the right-holder, or where there is a demonstrable risk of evidence being destroyed.

(3) The judicial authorities shall have the authority to require the applicant to provide any reasonably available evidence in order to satisfy themselves with a sufficient degree of certainty that the applicant is the right-holder and that his right is being infringed or that such infringement is imminent, and to provide a security or equivalent assurance sufficient to protect the defendant and to prevent abuse.

(4) Where provisional measures have been adopted on an ex parte basis, the parties affected shall be given notice, without delay, after the execution of the measures at the latest. A review, including a right to be heard, shall take place upon request of the defendant with a view to deciding, within a reasonable period after the notification of the measures, whether these measures shall be modified, revoked or confirmed.

(5) The applicant may be required to supply any other information necessary for the identification of the goods concerned by the authority that will execute the provisional measures.

(6) Without prejudice to point (4) above, provisional measures taken on the basis of (1) and (2) above shall, upon request by the defendant, be revoked or otherwise cease to have effect, if proceedings leading to a decision on the merits of the case are not initiated within a reasonable period not exceeding one month after the notification of the provisional measures, unless determined otherwise by the judicial authority.

(7) Where the provisional measures are revoked or where they lapse due to any act or omission by the applicant (other than settlement of the case), or where it is subsequently found that there has been no infringement or threat of infringement of an intellectual property right, the judicial authorities shall have the authority to order the applicant, upon request of the defendant, to provide the defendant appropriate compensation for any injury caused by these measures.

(iv) Criminal Procedures

Each Party shall provide for criminal procedures and penalties to be applied at least in cases of willful trademark counterfeiting and copyright piracy on a commercial scale. Remedies available shall include imprisonment and monetary fines sufficient to provide an effective deterrent and in appropriate cases the seizure, forfeiture and destruction of the infringing goods and of any device the predominant use of which has been in the commission of the offense. Each Party may provide for criminal procedures and penalties to be applied in cases of infringement of any other intellectual property right, in particular where it is committed willfully and on a commercial scale.

3. For purposes of this Agreement:

(a) "right-holder" includes the right-holder himself, any other natural or legal person authorized by him who are exclusive licensees of the right, or other authorized persons, including federations and associations, having legal standing under domestic law to assert such rights;

(b) "A manner contrary to honest commercial practice" is understood to encompass, inter alia, practices such as theft, bribery, breach of contract, inducement to breach, electronic and other forms of commercial espionage, and includes the acquisition, use or disclosure of trade secrets by third parties who knew, or had reasonable grounds to know, that such practices were involved in their acquisition of such information;

(c) "Integrated circuit" means a product, in its final form or an intermediate form, in which the elements, at least one of which is an active element, and some or all of the interconnections are integrally formed in and/or on a piece of material and which is intended to perform an electronic function.

4. Subject to the requirement that such measures are not applied in a manner which would constitute a means of arbitrary or unjustifiable discrimination between countries where the same conditions prevail, or a disguised restriction on international trade, nothing in this Agreement shall be construed to prohibit the adoption or enforcement by a Party of measures to secure compliance with law or regulations relating to the protection and enforcement of intellectual property rights and the prevention of deceptive practices as set out in this Agreement.

5. The provisions of this Agreement shall not limit the right of either Party to take any action for the protection of its essential security interests.

6. Prior to submission of legislation necessary to carry out the obligations of this Agreement, the Parties agree to consult and jointly identify by the exchange of letters or otherwise all matters in the Agreement which are at variance with current law or need supplementing or amendment to such law and to take all necessary steps to bring these matters into conformity with the Agreement. In addition, the Parties agree to consult promptly at the request of either Party upon any matter concerning the interpretation, implementation or operation of this Agreement.

7. Each Party agrees to submit for enactment no later than September 1, 1993, the legislation necessary to carry out the obligations of this Agreement and to exert its best efforts to enact and implement this legislation by that date.

8. This Agreement shall enter into force thirty days after it is signed by the Parties. It shall remain in force for a period of ten years and shall continue to be in force unless terminated in accordance with this Article. Either party may, by giving one year's notice to the other Party, terminate this Agreement at the end of the initial ten year period or at any time thereafter.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, being duly authorized by their respective Governments, have signed this Agreement.

DONE at Colombo this 20th day of September, 1991, in the English and Sinhala languages, both texts being equally authentic.

For the Government of the United States of America:

MARION V. CREEKMORE, JR.

For the Government of the Democratic Socialist Republic of Sri Lanka:

[SINHALESE TEXT – TEXTE CINGHALAIS]

අමෙරිකා එක්සත් ජනපද රාජ්‍යය සහ ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජය අතර බුද්ධිමය දේපළ අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂණය සහ වලංගු කිරීමේ අරභය වන ගිවිසුම.

ජෝර්ජ් බලපත්‍ර, වෙළඳ ලකුණු, ප්‍රකාශන හිමිකම්, වෙළඳ රහස් සහ ව්‍යාබද්ධ පරිසර ජනනය වන සැලසුම් ඔප්පිතර පිළිබඳ බුද්ධිමය දේපළ අයිතිවාසිකම් සඳහා ප්‍රමාණවත් සහ ඵලදායී ආරක්ෂණය සහ වලංගුකාරී අත්තිකාරම් සඳහා අමෙරිකා එක්සත් ජනපද රාජ්‍යය සහ ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජය (මෙතැන් සිට සාමූහිකව "පාර්ශව" යනුවෙන් ද හිමියව පාර්ශවය යනුවෙන් ද හඳුන්වන) එකඟ වේ.

1. මෙම ගිවිසුමේ විධිවිධාන ස්ථාපිත කිරීමේදී අදාළ නිති, රෙගුලාසි සහ ප්‍රතිපත්ති පිළිබඳව ස්වකීය ජාතිකව වැඩිපමණ සැලකිල්ලක් නොවන අයුරින් එක් පාර්ශවයක් විසින් අනෙකුත් පාර්ශවයේ ජාතික සඳහා වඩා හිතකර සැලකිල්ලක් සලසාලනු ලැබේ.
2. බුද්ධිමය දේපළ අයිතිවාසිකම් සඳහා ප්‍රමාණවත් සහ ඵලදායී ආරක්ෂණය සහ වලංගුකාරී අත්තිකාරම් උදෙසා එක් එක් පාර්ශවය තාර්කික දේපළ පුරකිම සඳහා වන (ජෛවකේම්ප් 1967) (පැරිස් පලිප්‍රතිපත්ති) පැරිස් පලිප්‍රතිපත්ති, ශාස්ත්‍රීය සහ තලා තනි පුරකිම සඳහා වන (පැරිස් 1971) (බර්න් පලිප්‍රතිපත්ති) බර්න් පලිප්‍රතිපත්ති, ඔබ්බි වාහිනි තැටි කිසිදු සාධකයක් පුරකිම සඳහා වන (ජිනීවා පලිප්‍රතිපත්ති) ජිනීවා පලිප්‍රතිපත්ති ද ඒම අමතරව පහත දැක්වෙන බඳුම් වලටද එකඟ විය යුතු වන්නේ ය.

(අ) ප්‍රකාශන අයිතිය සහ අදාළ අයිතිවාසිකම්

- (1) එක් එක් පාර්ශවය බර්න් පලිප්‍රතිපත්ති විෂයය 2 යටතේ දැක්වෙන කෘතීන් සහ බර්න් පලිප්‍රතිපත්ති අර්ථය අනුව දැනට ප්‍රසිද්ධියට පත් සහ පසුව සංවර්ධිත අනෙකුත් කෘතීන් ද පහත දැක්වෙන දෑ ඇතුළුව ආරක්ෂා කළ යුතු වන්නේ ය.

(1) ශාස්ත්‍රීය තනිව වශයෙන් ආරක්ෂණය කළ යුතු වන්නාවූ ප්‍රභවය හෝ විෂය ආකාරයෙන් සිතුවම් කළාචිත ප්‍රකාශිත (ව්‍යාපෘති වැඩ සටහන් හා ශ්‍රී ලාංකීය ප්‍රදීප්ත) සියළුම වර්ගයේ පරිගණක වැඩ සටහන්,

(2) පරිගණක යන්ත්‍රවල ප්‍රයෝජනය සහ සහය ඇතිව ක්‍රියාත්මක කෙරුණ,

(3) විවෘත අන්තර්ගතයේ අනුච්ඡිද්‍යව ක්‍රියාත්මක කෙරුණ බවට තෝරා ගැනීම, සම්බන්ධීකරණය හෝ සහස්තීයව සහ එකී තනිව පාලනය වූ අන්තර්ගතවල ආරක්ෂණය කිරීම ආදිය අන්තර්ගතයේ ඇතුළත් මුද්‍රිත හෝ යන්ත්‍රානුසාරයෙන් කිසිදු භූමි හෝ දේශීය මාධ්‍යයකින් යුක්තව ආරක්ෂිත හෝ ආරක්ෂිත ද්‍රව්‍ය චිත්‍රාශි කිරීම හෝ පාලනය කිරීම,

(II) මෙම ගිවිසුමේ 2(ඒ) චේදයට අනුකූලව ආරක්ෂිත තනිවල අයිතිවාසිකම් ලෙස සහ දැක්වෙන දැයද ඇතුළත්විය යුතුය.

- (1) තනිව ක්‍රියාත්මකව සහස්තීයව කළු පිටපත් අදාළ පාර්ශ්වය රාජ්‍යය තුළට ආනයනය කිරීමට හෝ ආනයනය සඳහා බලය පැවරීමට තනි අයිතිය.
- (2) අයිතිවාසිකම් උපුටාහැරීමේ කිසිදු අවස්ථාවකදී සහස්තීයව කළු පිටපත් අදාළ පාර්ශ්වයේ රාජ්‍යය තුළට ආනයනය කිරීම වැළැක්වීමට තනි අයිතිය.
- (3) තනිව මුද්‍රිත පිටපත් හෝ බලය පවරන ලද පිටපත් හෝ විකිණීමේ කුලියට දීමට හෝ දේශීය ආකාරයකින් පුරවනු ලබන බෙදා හැරීමට තනි අයිතිය.
- (4) අවම වශයෙන් පරිගණක වැඩ සටහන්, ශබ්ද පටිගත කිරීම සහ ශබ්ද වාහිනී තැටි සම්බන්ධ තනිව හි මුද්‍රිත පිටපත් හෝ කිසිබලය පවරා පැහැසි පිටපත් කුලියට දීම තහනම් කිරීමට හෝ වගකීම කිරීමට බලය පැවරීමට තනි අයිතිය. එක් එක් පාර්ශ්වය විසින්, යන්ත්‍රයක කොටස් ලෙස ස්ථාවරය කරනු ලබන හෝ පිටපත් ගැනීමට අදාළ කොටස් වාදනයකින් ස්ථාවරය කරනු ලබන හෝ වැඩ සටහන් කුලිය මිලියම් අයිතියෙන් බැහැර කළහැකි වේ. අයිතිවාසිකම් දරන්නාගේ කැමැත්ත පිට පරිගණක වැඩ සටහන් මුද්‍රිතව හෝ අනුපිටපත් හෝ ශබ්ද පටිගත කිරීමට හෝ වෙළඳ පොලට දැමීම සඳහා කුලිය මිලියම් අයිතිය සම්පූර්ණයෙන් අවසාන කොටස යුතුය.
- (5) ශබ්ද පටිගත කරන තනිව හැර (උදාහරණ වශයෙන් යම් තනිව රැහැන්වීම, ගෙනහැරවීම, ව්‍යාපෘතිකරණය, ප්‍රදර්ශනය කිරීම, ප්‍රචාරය කිරීම, සම්ප්‍රේෂණය සහ යළි සම්ප්‍රේෂණය කිරීම) වෙනත් තනිව "ප්‍රසිද්ධ" යන වචනයද ඇතුළත්ව ප්‍රසිද්ධියේ සම්බන්ධීකරණය කිරීමට තනි අයිතිය.

(අ) එහෙත් සහ සඳහා විවෘතවූ හෝ, පවුල් ක්ෂේත්‍රයෙන් බාහිරව ප්‍රජාණයන් ප්‍රදීග්‍රහණය වන ප්‍රමුඛතම හෝ සමාජයීය හඳුනාගැනීමේ හසුරුවනු ලබන යම් කණියක් සම්බන්ධීකරණය සඳහා හෝ,

(ආ) 2(II)(3)(අ) වගන්තිය ප්‍රකාර සඳහන් ස්ථානයකට සිතුවම් ආකාරයකින් හෝ සිතුවම් උපායයන් චාරිත්‍රයකින් යම් කණියක් සම්බන්ධීකරණය හෝ විසුරුවා හැරීම, කණියක් රැහැපෑම හෝ ගෙනහැර පෑම හෝ එම ස්ථානයේම සිටි හෝ වෙනත් ස්ථානයකට සිටි හෝ එහි වෙලාවට හෝ වෙන් වෙන් වෙලාවලදී හෝ එබඳු සම්බන්ධතා ලබා ගැනීමට එහෙත් සඳහා හැකිවන අයුරින් ඒ අයගේ අවධානය කැමිටි විසුරුවීම.

(III) මෙම ඔව්සුම ප්‍රකාර අතිශයින් පාර්ශ්වයේ තර්ජනවලටද, සිවුන් සහ ප්‍රදීග්‍රහණයන් ද්‍රව්‍යද, එම පාර්ශ්වයේ දේශීය නීතිය ආරක්ෂණය සොයාගැනීමේ මේ ලබාදීමටද, අධීකරණයට අදාළ අයිතිවාසිකම් සහ සිවුන්ගේ කණිකම් අයිතිය හිමිකම් වෙතද පැවරෙන අයුරින් 2(අ)(1) හා (II) ඡේදය පරිදි ආරක්ෂණය අපේක්ෂිත පරිදි දීර්ඝ කරනු ලැබේ.

(IV) මෙම ඔව්සුමේ 2(අ)(II) ඡේදය පරිදි පැවරී ඇති කණි අයිතිය පිළිබඳ ආරක්ෂිත අයිතිවාසිකම් නිදහස්ව සහ වෙන්ව තම ඉහසාධනය සඳහා සහ පැවරීමට එක් එක් පාර්ශ්වය පහසුකම් සලසා දෙනු ඇත. ස්වේච්ඡා ඔව්සුම් යටතේ පැවරුම්කරුවන් සහ බලපත්කරුවන් අයත් කර ගෙන ඇති අයිතිවාසිකම් බුන්සි පිළිබඳව පැවරුම් ලබන්නන්ට හා කණි බලපත් ලබන්නන්ට එක් එක් පාර්ශ්වය පහසුකම් සැලසීම සහ තම කමයන් යටතේව අත්පත් කරගන්නා ලද කණි අයිතීන් බුන්සි පිළිබඳව හා ක්‍රියාවේ යෙදවීමට සිවුන්ට ඇති ඔව්සුම් තහවුරු කරනු ඇත.

(V) යම් කණියක ආරක්ෂිත කාල පරිච්ඡේදය ගණනය කිරීමේ එක් පාර්ශ්වයක් ස්වභාවික චිකිත්සාගේ ඒකීන කාලයට වෙන්වන අයුරින් ගණනය කෙරේ කම් බලය පවරන ලද ප්‍රථම ප්‍රකාශනයෙන් වසර 50 ක කාලයට කොඳු විය යුතු අතර, අදාළ කණිය නිමවා වසර 50ක් ඇතුළත බලය පැවරූ ප්‍රකාශනය පළ කිරීමට අසොගොසන් වීමේ, කණිය නිමාවේ සිට 50 වසරක කාලයකට එම ආරක්ෂණය බල පැවැත්වේ.

(VI) එක් එක් පාර්ශ්වය ඇතැම් විශේෂ අවස්ථාවලදී යම් කිසි කණියක සාමාන්‍ය අගතිගාමී ගැටීම් ඇති කොටස අවස්ථාවලදී සහ අයිතිවාසිකම් හිමිකරුවෙකුගේ නිහඬකම ප්‍රවර්ධනයට හේතු රහිතව සීමා කොටස අයුරින් ("එහෙත් කණිය සඳහා ඇති අයිතිවාසිකම් වලට සීමා කොටස පරිදි සීමා කිරීම් හා

ඉවත් කිරීමේ ඇතුළුව) වෙළුම් කිහිපයක 2෦(11) ඡේදය පරිදි පනවා ඇති තනි අයිතියක් පමණක් සීමා කිරීම හා අත්හැර දැමීම සීමා කළ යුතුය.

(VII) එක් එක් පාර්ශවය බර්න්ස් ප්ලිමිසිය යටතේ අවසර දී ඇති කෘතීන්, අයිතිවාසිකම් හා පරිහරණය සඳහා අතිරේක බලය පැවරීමේ සඳහා පහසු පැවැත්ම සීමා කළ යුතු අතර, වැඩි දුරටත් ප්ලිමිසිය පදනමක් යටතේ, නිත්‍යවූ පරිදි, නිත්‍යානුකූල අතිරේකවූ හෝ ප්ලිමිසිය නොවන බලපැවැත්මක් හෝ සීමා කිරීමක් කිසිවක් ගෙවීම් සම්බන්ධයෙන් ක්‍රියා මාර්ගයක් සීමාවරම්ව ඇති කළ යුතුය.

(අ) වෙළඳ ලකුණු

(I) ආරක්ෂණය විය යුතු විෂය කරුණ :

(1) වෙළඳ ලකුණක් යම්කිසි පළතුරක්, වචන, පොදිගලිත නමක් ඇතුළත්ව, සැලසුම්, අකුරු, සංඛ්‍යා, වර්ණ හෝ හානිධර්ම කැටයම් හෝ වඩාටේ ඇසුරුම් වැනි දෙයකින් යුක්ත විය යුතු අතර එක් ව්‍යාපාරයකින් පැවැත්ම හානිධර්ම හෝ ප්ලිමිසිය වෙනත් ව්‍යාපාරයකින් පැවැත්ම හානිධර්ම හෝ ප්ලිමිසිය වලින් පැහැදිලිව වෙන්ව සුදුසු හැකිද්දී විශේෂත්වයකින් යුක්ත විය යුතුය.

(2) "වෙළඳ ලකුණ" යන අර්ථයට පේඛ ලකුණු, සාමුහික හා සහතික ලකුණු ඇතුළත් විය යුතුය.

(II) අයිතිවාසිකම් කිසි කරුණක් :

(1) වෙළඳ ලකුණක් අයිතිය කිසිවක් හත යුතු වනුයේ ලියාපදිංචි කිරීමෙන් හෝ පරිහරණයෙනි. එක් එක් පාර්ශවය වෙළඳ ලකුණු ලියාපදිංචි කිරීමට උදෙසා ක්‍රියා මාර්ගයක් සලසා ගත යුතුය.

(2) එක් එක් පාර්ශවය සෑම වෙළඳ ලකුණක්ම ලියාපදිංචියට පෙර හෝ ලියාපදිංචි වූ වහාම ප්‍රකාශයට පත්කළ යුතු අතර, එම ලියාපදිංචිය අවලංගු කරලීම සඳහා කරුණු ඉදිරිපත් කිරීමට වෙනත් පාර්ශවයකට සාධාරණ අවස්ථාවක් ලබාදිය යුතුය. එම අවසරට වෙළඳ ලකුණක් ලියාපදිංචියට එරෙහිව කරුණු දැක්වීමට අනිත් පාර්ශවයට අවස්ථාව සලසා දිය යුතුය.

(3) වෙළඳ ලකුණේ අයදුම්කරන භාණ්ඩ හෝ සේවා වල ස්වභාවය එම ලකුණ ලියාපදිංචි කර ගැනීම උදෙසා බැංකුවක් හෝ වෙනත් විෂය කරුණක් කොටස් ප්‍රභූය.

(II) ප්‍රදානය වන හිමිකම් :

- (1) ලියාපදිංචි වෙළඳ ලකුණක හිමිකරු එහි තනි අයිතිය හිමිකර ගනී. එම වෙළඳ ලකුණ හිමිකරුදී ඇති භාණ්ඩ දෙපොළට හෝ ඊට අදාළව එම ලකුණට සමානව හෝ වෙනස් සේවාවල යෙදීම හෝ එම ලකුණ හා ගැටීමක් ඇතිවන ආකාරයෙන් යෙදීම වැළැක්වීමට වෙළඳ ලකුණ හිමිකරු අයිතිවාසිකම් ලබනු ඇත.
- (2) එක් එක් පාර්ශ්වය එකට ප්‍රසිද්ධියට පත්වූ බවට සැලසෙන අත්සන්ගෙන් වෙළඳ ලකුණක් හා ගැටීමක් ඇති විය හැකි ලකුණු ලියාපදිංචි කිරීම ප්‍රතික්‍ෂේප කිරීමට හෝ ලියාපදිංචිය අවලංගු කිරීම උදෙසා පියවර ගැනීම හා තහනම් කිරීමට පියවර ගත යුතුය. අදාළ හෝ වෙනස් සේවාව සම්බන්ධව කටයුතු කරන මහජන පාර්ශ්වයෙක් පිටතට වෙළඳ ලකුණක ගෞරවය දීර්ඝ කිරීමේ අවශ්‍යතාව එක් පාර්ශ්වයකටවත් අවශ්‍ය නොවනු ඇත.
- (3) වෙළඳ ලකුණක හිමිකරුවාට, ඔහු නිත්‍යානුකූලව අවසරය නොලබා පෘථිවි කර්මාන්තවේදී රුද්ධව අසාධාරණ: කණ්ඩායම්කරණය යටතේ කිසිවක් පියවර ගැනීමට හිමිකම් ඇත.
- (4) ඉහත දැන්වෙන ඡේදයන්හි විස්තර කැරෙන අයිතිවාසිකම් පවත්නා පුළුල් හිමිකම්කරු හෝ පරිහරණය කිරීමේ පදනම යටතේ පාර්ශ්වයන් විසින් ඇති කිරීමට අපේක්ෂා කරන හිමිකම් වලට අත්පි ලෙස බලපෑම් ඇති නොකළ යුතුය.

(IV) දාරක්ෂණ කාලය :

වෙළඳ ලකුණක ලියාපදිංචිය අවස්ථා කළ යුතු කාලය එළඹීමට අවම වශයෙන් වසර 10 කට වරක් සීමාවක් නොමැතිව අවස්ථා කළ යුතුය. වෙළඳ ලකුණ මුලික ලියාපදිංචිය අවම වශයෙන් වසර 10 ක කාල සීමාවක් සඳහා බලපැවැත්වේ.

(V) පරිහරණ අවශ්‍යතාව :

(1) ලියාපදිංචි වෙළඳ ලකුණක් අවශ්‍යවනුයේ වෙළඳ ලකුණු හිමිකම් පවත්වාගෙන යාම උදෙසා නම්, පවත්වාගෙන යාමේ අවශ්‍යතාවයන් නිත්‍යානුකූල ප්‍රවෘත්ති මත තොටේ නම් එම ලකුණ පරිහරණය නොකර පවත්නා කාලය අවම වශයෙන් වසර දෙකක කාලය ඉකුත් වීමේදී ලියාපදිංචිය අවලංගු කළ යුතුය. වෙළඳ ලකුණ පවත්වාගෙන යාමේ කාර්යය උදෙසා, වෙළඳ ලකුණ හිමියාගේ අභිමතය පරිදි වෙළඳ ලකුණ පරිහරණය කිරීම පිළිගනු ලැබේ.

(2) වෙළඳ ලකුණ හිමියාගේ අනුදැනුම ඇතිව නිරායාපයෙන් උද්ගතවන හේතූන් :
අපතයක සීමා හෝ වෙනත් රාජ්‍ය අවශ්‍යතාවයන් මත වෙළඳ ලකුණ ලියාපදිංචි වී ඉන් ආරක්ෂිත නිෂ්පාදන සඳහා වෙළඳ ලකුණ භාවිතයට බාධාවක්ව පවත්නාකල්හි වෙළඳ ලකුණ හිමියාගේ අනුදැනීම ඇති ප්‍රවෘත්තිය උද්ගත වන විටදී හේතූන් ලකුණ පරිහරණය නොකිරීමට බලපාන නිත්‍යානුකූල හේතූන් බවට පැළඹිය යුතුය.

(VI) වෙනත් අවශ්‍යතාවයන් :

නිෂ්පාදන මාර්ග-සඳහන් කිරීමේදී හෝ වෙනත් වෙළඳ ලකුණක් සඳහා පරිහරණය කිරීමේදී හෝ වෙළඳ ලකුණක කාර්යය නිතරම බිඳී අවස්ථා වැනි විශේෂ අවශ්‍යතාවලදී, වෙළඳ ලකුණක් වෘත්තමයව භාවිතා කිරීමට අවහිරතා නොවිය යුතුය.

(VII) අනිවාර්ය බලය පැවරීම :

වෙළඳ ලකුණු පිළිබඳව අනිවාර්යයෙන්ම බල පැවරීමට අවසර නොදිය යුතුය.

(VIII) මාරු කිරීම :

වෙළඳ ලකුණක ලියාපදිංචිය මාරු කිරීමට පිළිවන.

(ඉ) පේටන්ට් බලපත්‍ර :

(1) පේටන්ට් බලපත්‍ර ලැබිය යුතු විෂය කථණ.

පරමාණු ආයුධ තැනීමේදී පරිහරණය කරන විශේෂ න්‍යෂ්ටික ද්‍රව්‍ය හෝ පරමාණු බලය විලිබ්ද කෙරෙන නව නිෂ්පාදන හා යොදා ගැනීම් හැර තාක්ෂණය විලිබ්ද පියවර ක්‍ෂේත්‍රයන්හි නිෂ්පාදන හෝ ක්‍රියාවලියන් පවත්වා ගැනීමට හෝ නිවැරදිව පවත්වා ගැනීමට පේටන්ට් බලපත්‍ර පැළඳිය යුතුය.

(II) ප්‍රදානය වන ස්වභාව

(1) පේටන්ට් බලපත්‍රයක් ලබන විෂය කථණ නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය, පරිහරණ ක්‍රියාවලිය හෝ අලෙවි කිරීමේ ක්‍රියාවලිය පේටන්ට් බලපත්‍ර ලාභියාගේ නැවත නොපුනීම් ක්‍රියාවලියක් වන පරිදි පවත්වා ගැනීමේදී අධිකාරිය විසින් පවත්වා ගැනීමට ප්‍රදානය කළ යුතුය. පේටන්ට් බලපත්‍ර පහත ක්‍රියාදාමයක දී, නැවතත් ලබා ගෙන නැති අතරතුර අය වී ක්‍රියාදාමය උපයෝගී කර ගැනීමට හෝ කෙටිකලී වී ක්‍රියාදාමයෙන් ලබා ගන්නා නිෂ්පාදන යටතේ පිරිසිදු කළ යුතුය. පේටන්ට් බලපත්‍රයක් ලබා ගන්නා නිෂ්පාදන යටතේ පිරිසිදු කළ යුතුය. පේටන්ට් බලපත්‍රයක් ලබා ගන්නා නිෂ්පාදන යටතේ පිරිසිදු කළ යුතුය. පේටන්ට් බලපත්‍රයක් ලබා ගන්නා නිෂ්පාදන යටතේ පිරිසිදු කළ යුතුය.

(2) පේටන්ට් බලපත්‍රයක් ලබන විෂය කථණ නිෂ්පාදනයක් ලබා ගැනීමේ ක්‍රියාවලියක් නව වත් වත් පාර්ශ්වය පහත දැක්වෙන තත්වයන් යටතේ කෙටිකලී අනුකූලය කරන්නකු විසින් එම ක්‍රියාවලිය යටතේ නිෂ්පාදනය කිරීමට පවත්වා ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය යටතේ පිරිසිදු කළ යුතුය.

(අ) අවස්ථා නිෂ්පාදනයක් බව, හෝ

(ආ) අදාළ ක්‍රියාවලිය අනුව කළ නිෂ්පාදනය විද්‍යාත්මක පරිපාදනයක් පවත්වන බව හා පිරිසිදු කළ යුතුය යොදා ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය තිරස් කිරීමට පේටන්ට් බලපත්‍ර ලාභියාට හේතු පහත උත්සාහයන්ගෙන් කොහොමදා විරුද්ධතාවයක් පාත්‍ර වන අතර පිරිසිදු කළ යුතුය හා අනුකූලයක් පවත්වා ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය අධිකාරිය විසින් පවත්වා ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය යටතේ පිරිසිදු කළ යුතුය.

(3) පේටන්ට් බලපත්‍රයක් පිරිනැවීම ප්‍රතික්‍ෂේප කිරීමේ පාඨමාලාවේ එක්වූ සියලුම කොටස් පවත්වා ගැනීම සඳහා කළ යුතු වන්නේය.

(III) ඉවත් කිරීම :

එක් එක් පාර්ශ්වය පේටන්ට් බලපත්‍ර ප්‍රධානයේදී දෙනු ලබන තනි අයිතියක්, පරිශීලකයන් කාණ්ඩයක් සඳහා වන කටයුතු, අයිතිවාසිකම් දරන්නාගේ ආර්ථික අවශ්‍යතාවය, එකතෙලා බැඳී නොපවුණු වන ඉවත් කිරීම් ද ඇති තත්වයේ පාර්ශ්වයේ නිත්‍යානුකූල අවශ්‍යතාවයන් ද පැළඹිල්ලට ගෙන සිටින වූ ඉවත් කිරීම් ඇති කළ යුතුය.

(IV) ආරක්ෂණ කාලය :

එක් එක් පාර්ශ්වය පේටන්ට් බලපත්‍රයක් ගොනු කිරීමේ දින සිට අවම වශයෙන් වසර 20 ක කාලයක් හෝ පේටන්ට් බලපත්‍රය ප්‍රධානය කළ දින සිට වසර 17 ක කාලයක් ආරක්ෂණය පලපාදිය යුතුය. එක් එක් පාර්ශ්වය යෝග්‍ය අවස්ථා වලදී හා ස්වභාවික අනුචිත කිරීම් කටයුතු වලදී ඇති වන පරාච්චි ඔහු ආරක්ෂණ කාලය දිගු කිරීමට යෝජනා ලබාදිය යුතුය.

(V) අනිවාර්ය බලපත්‍ර :

එක් එක් පාර්ශ්වය පේටන්ට් හිමිකරුවන්ගේ තනි අයිතිය අනිවාර්ය බලපත් එහිත් සීමා කළ යුතු වුවද, (1) තර්කාතර් කිසි තීරණ කළ උල්ලංඝනය කිරීමේ පිටිවීමක් වශයෙන් ද, (2) ප්‍රකාශයට පත් කළ ජාතික හයිඩ් අවස්ථාවකදී එය බලපවත්වන කාල සීමාව තුළ ඇවිත්වීමට (3) ජාතික ව්‍යුහයක් හෝ තත්වයක් වෙතට ස්‍රියා කිරීමේ උදෙසා වැඩි කටයුතු වලදී ව්‍යාජකාරියකට පත්වීමට අනිවාර්ය බලපත් අත්‍යවශ්‍ය විය යුතුය.

පාර්ශ්වයක හිඳිය අනිවාර්ය බලපත්‍ර ප්‍රධානය කිරීමට එකඟ වන්නේ නම් පහත දැක්වෙන විධිවිධාන ගලා කළ යුතුය.

(1) අනිවාර්ය බලපත්‍ර, එක් බලපත්‍රයේ ප්‍රතිකර්මය පැළපෙන ව්‍යවසායයේ එම කොටස පවතින තොරතුරු නම් තනි අයිතිය නොමැති හා පැවැත්වීමට නොහැකි තත්වය විය යුතුය.

- (2) අනිවාර්ය බලපත්‍ර සඳහා තැනැත්තාට නිවස, තීරණය වූ උල්ලංඝනය විටීයේ අවස්ථාවකදී හැර බලපත්‍ර සඳහා පේටන්ට් හිමියාට ගෙවනු ලබන පාරිභෝගික ප්‍රමාණවත් වුවත් විය යුතුය.
- (3) අනිවාර්ය බලපත්‍රයක් ප්‍රදානය කිරීම වැනි යෝග්‍යතාවය , පහසුවෙන්ම ප්‍රදානය කිරීමේ හැකියාව සැලකිල්ලට අදාළ සෑම විෂයයක්ම, ප්‍රකාශයට පත් පාත්‍රිකා හදිසි අවස්ථාවකදී එම සැලකිල්ලට නැතිව අන්තල යුතුය.
- (4) පේටන්ට් හිමියාගේ හා බලපත්‍රයේ නිත්‍යානුකූල අයිතිවාසිකම් සැලකිල්ලට ගෙන, කොටසකුත් හේතූන් වන එක් ප්‍රදානය බලපැවැත්වීම අත්හිටුවීමේදී සිතුව අනිවාර්ය බලපත්‍රයක් නිශ්ප්‍රභා කළ හැකිය. මේ තත්ත්වය දිගටම පැවැත්වීම, පේටන්ට් බලපත්‍ර හිමියාගේ ඉදිරිම පිට සමාලෝචනය කළයුතුය.
- (5) අධිකරණ විවර්ධනයක් සලසා ගත යුතු වනුයේ,
 - (අ) ප්‍රකාශයට පත් කළ පාත්‍රිකා හදිසි අවස්ථාවකදී හැර අනිවාර්ය බලපත්‍රයක් ප්‍රදානය කිරීම සඳහා ගනු ලබන තීරණ,
 - (ආ) අනිවාර්ය බලපත්‍ර දිගටම පවත්වාගෙන යාම, සහ
 - (ඉ) අනිවාර්ය බලපත්‍ර සඳහා ප්‍රතිපාදිත වන්දි මුදල

(ඊ) අර්ධමාලා චිකාබද්ධ පරිපථ වල නිවි සැලසුම්

- (1) ආරක්ෂණය සඳහා වන විෂය කරුණ :
 - (1) එක් එක් පාර්ශ්වය නිවි සැලසුම් සම්බන්ධ කළ හෝ අන්තර්ගත වූ විට අර්ධමාලා චිකාබද්ධ පරිපථ සඳහා සාප්තාපික නිවි සැලසුම් ආරක්ෂණ සලසාදිය යුතුය.
 - (2) එක් එක් පාර්ශ්වය නිවි සැලසුම් කහවුරු කිරීම හෝ ලියාපදිංචි කිරීම වන සේව දාරක්ෂණය සැලසිය යුතුය. අයදුම්කරු ලබන නිවි සැලසුමේ ප්‍රථම වැටුප්පිට ප්‍රකාශය පිට ලියාපදිංචිය අවශ්‍ය වන්නේ නම්, අයදුම්කරුවන්ට අවම වශයෙන් වසර දෙකක කාලයක් දිය යුතුය. යම් පාර්ශ්වයකට නිවි සැලසුමට අදාළ හැඳින්වීමේ දුර්වල හෝ වෙනස් ද්‍රව්‍ය කැණීමේ විටීය අවශ්‍ය වුවද, නිවි සැලසුම හැඳින්වීමේ අත්‍යවශ්‍යතාවය ඇතිවීම වීස අයදුම්කරුවන් විසින් රහස්‍ය හෝ අයිතිවාසිකම් පිලිබඳ හැඳින්වීම් අනාවරණය කොට ප්‍රශ්න කළ යුතුය.

(II) අයත් කරගනු ලැබූ කිසිවකි

(1) එක් එක් පාර්ශ්වය අනිකුත් පාර්ශ්වයේ කිසි සැලසුම් කිසිකරුවන්ට එවූ පවත්වාගෙන යාමේ තනි අයිතිය හා පහත දැක්වෙන බලය පැවරීමේ කිරීමට පහසුකම් සලසාදිය යුතුය.

(අ) කිසි සැලසුම් යළි නිෂ්පාදනයට,

(ආ) අර්ධවාරණයක කිසි සැලසුම් සංස්කරණ කිරීමට, හා

(ආ) කිසි සැලසුම් හා නිෂ්පාදන සංස්කරණ අර්ධවාරණ ඒකාබද්ධ පරිපථ සහ එබඳු ඒකාබද්ධ පරිපථ ආනයනය කිරීම සහ බෙදාහැරීම.

(2) මෙම ඡේදයේ (ආ)(VI) ඡේදයේ දක්වා ඇති කොන්දේසි, කිසි සැලසුම් පිළිබඳ අතිවිශේෂ බලපත් ප්‍රදානයේදී අවශ්‍ය තත්කිසි සංකේතනයක් කිරීම උෙහෙවින් බලපැවැත්විය යුතුය.

(3) කිසි සැලසුමක් නිෂ්පාදන කරන අවධියේදී එක් කාර්යාලයට අදාළව එය පොදු තත්වයට පත්ව තිබේ නම් හෝ එය අදාළ වන්නාවූ පරිපථ කාර්යයක් සඳහා තනිකරව ප්‍රකාශයට පත්ව ඇති කිසි සැලසුම් වෙනුවෙන්ද එකඳු පාර්ශ්වයන් හෝ ආරක්ෂණය දිස් කිරීමේ අවශ්‍යතාවයක් තැන.

(4) එක් එක් පාර්ශ්වය පහත දැක්වෙන දෑ එකී නිතිය යටතේ වගකීමෙන් මුදාහැරිය යුතුය.

(අ) ඉගැන්වීම්, විශ්ලේෂණය හෝ අගයීම සම්බන්ධ කාර්යයන් සඳහා එක කිසි සැලසුම් යළි නිෂ්පාදනය කිරීම වැනි කිසි සැලසුමේ ප්‍රථම අවධියෙන් බැහැරව සතස් වීම.

(ආ) කිසි සැලසුමක කිසිකරු විසින් විකුණන ලද හෝ කැමැත්ත දෙන ලදුව ආරක්ෂිත කිරීම සැලසුම සංස්කරණ කළ අර්ධවාරණ පහ ආනයනය හා බෙදාහැරීම.

(ඉ) ආරක්ෂිත කිලී පැළපුව හා කිෂිපාදන පාඨවෘත්ත තෙරෙජිත් අර්ධවෘත්ත පත්‍රයක් හෝ එබඳු අර්ධවෘත්ත පත්‍රයක් පාඨවෘත්ත භාණ්ඩයක් ඇතිව දැන්වීම ලද කාලය දක්වා ආනයනය කිරීම හා බෙදා හැරීම, එබඳු ආරක්ෂිත කිලී පැළපුවක් ප්‍රදීගලයකු විසින් තමන් කොදන්තා බව පිළිගැනීම, එබඳු ආරක්ෂිත කිලී පැළපුවක් ඇති බව පිළිගත හැකි පාඨාරණ හේතූන් කොටුවේ වීම, අනුව ආනයනය හෝ බෙදාහැරීම තළද දැන්වීම ලබන විට සිත්‍ර අත ඇති භාණ්ඩ කොහය හෝ මිලදී ගත් භාණ්ඩ තොගය ආනයනය හා බෙදාහැරීමට අවකාශ සැලසිය යුතු අතර, දැන්වීම ලැබීමෙන් පසුව අලෙවිකරන පැමිණි අයිතව්‍යවලට පාඨාරණ කිලීකම් දීමකටත් අය තරඟය හැකිය.

(III) ආරක්ෂණ කාලය :

කිලී පැළපුවක ආරක්ෂණ කාලය පුවට වෘත්තයේ ස්වර්ණයේ සිට හෝ පැළපුව ලියාපදිංචි කළ දින හෝ අවශ්‍ය පරිදි එම දෙනෙක් පළමුව ගැනෙන දින සිට අවම වශයෙන් එසර අඟයක කාලයකට දිනී තළ යුතුය.

(උ) අවශ්‍ය වෘත්තය කායනීය වලට පහ වෙළඳ රහස් ආරක්ෂණයට පටහැනි අණ පණක් : -----

(1) කාර්මික දේපළ ආරක්ෂණය සඳහා පැරප් පමිලුක්ගේ 10 වන ච්ඡය අනුව පළපා ඇති අයුරු අසාධාරණ තරඟ කාර්මිකයට වැදීමට වලදායි ආරක්ෂණයක් තහවුරු කිරීමේදී එක් එක් පාර්ශ්වය, තම ජාතිකය, සමාගම් වලට පහ පවිඤ්ඤා වලට තම වෙළඳ රහස් හෙළි කිරීම අයත් කර ගැනීම හෝ අවශ්‍ය වෙළඳ කායනීයකිනිදී ඊට පටහැනි අයුරින් වෙළඳ රහස් කිලීකාගේ කැමැත්ත කොලබ්‍රා හෝ එබඳු දැන්වීමකින් තොරව පරිහරණය කිරීමේදී තම දේශීය කිලීය අනුව වියවර ගැනීමේ පහසුකම් පහත දැක්වෙන ඔහුමි දිලී පහිතව පළපා දිය යුතුය.

(1) ඒකකයන් ලෙස හෝ නියත ආකාරයෙන් පහ සාමාන්‍යයෙන් ප්‍රසිද්ධියට පත් හෝ නියත ලෙසට දැන වීචාගේ පාඨවෘත්ත ඒකරාශී කිරීම කොතට යුතුය.

- (2) සාමාන්‍යයෙන් ප්‍රසිද්ධියට පත් හෝ නියත ලෙස දැන ගැන්වීමට පත් කෙටු තහප හෝ බලපත් වෘත්තීය වටිනාකමක් විය යුතු බව, හා
- (3) එය රහස්‍යත්ව පවත්වා ගැනීම හේතුවෙන් සහිතව සාධාරණ පියවරවල් වලට අනුකූල විය යුතුය.

(II) මෙම ගිවිසුමේ 2(වී)(1) ඡේදය යටතේ ඇති වෛද්‍ය රහස් සඳහා වන කොන්දේසි පවත්නාකාරී කුමන පාර්ශ්වය විසින් හෝ ඒවායේ ආරක්ෂණ කාලය සීමා කොතළ යුතුය.

(III) බලපත් දීම :

අතිරික්ත හෝ තේරුම්ගත හැකි කොන්දේසි පතවීමේ වෛද්‍ය රහස් පිළිබඳ ප්‍රවේශය බලපත් දීමට, එක් පාර්ශ්වයන්වත් අපේක්ෂා කිරීම හෝ, බාධා පැමිණීමට කොතළ යුතු අතරවැඩිදු බලපත් වලින් හෝ කොන්දේසි වලින් වෛද්‍ය රහස් වල මිටිකාම මිනවනවා ඇත.

(IV) රාජ්‍ය පරිහරණය :

(1) පාර්ශ්වයකට, සාමාජික වර්ග අලෙවිය කොන්දේසියක් වශයෙන් අනුමැතිය අවශ්‍යවන්නේ නම් හෝ නව රජයක භාවයක් පරිහරණය කරන කෘෂි කාර්මික රජයක ද්‍රව්‍ය පිළිබඳ අවශ්‍ය වන්නේ නම්, හෙළි කොතරන ලද පදනමක් හෝ වෙනත් දත්තයක්, ප්‍රථම වරට සැකසීමේ ගණකා ලද සැලකිය යුතු උත්සාහය, පිළිබඳ ඉදිරිපත් කිරීම් එම පාර්ශ්වය විසින් අදාළ දත්තය අසාධාරණ වෘත්තීය පරිහරණයට විරුද්ධව ආරක්ෂා කරනු ඇත. වැඩිදුරටත් එක් පාර්ශ්වය මතපතය ආරක්ෂා කළ යුතු අවස්ථාවක භාර අසාධාරණ වෘත්තීය පරිහරණයේදී එම දත්ත යොදා ගැනීම පිරිසිදු ආරක්ෂා කිරීමටත් එම දත්ත වලිඳුරවි කොකිරීමටත් ක්‍රියා කළ යුතුය.

(2) ප්‍රවෘත්තිය ඉදිරිපත් කරන පුද්ගලයා එහි කොටසින් නම් අනුමැතිය සඳහා එම දත්තයක් තෙරෙහි විශ්වාසයක් තැබිය නොහැකි අතර, පැලකිය යුතු කාල සීමාවකට තර්කාතී වන හේටි හා එම දත්තයක් නිවැරදි කරලීමේදී ගත් උත්සාහය ඒවායේ ස්වභාවය, සහ ඒවා සතස් කර ගැනීමේදී දරන ලද වියදම සහ අලෙවිය සඳහා එම කාල සීමාව සාමාන්‍යයෙන් පස් වසරකට වඩා අඩු කොටස යුතුය.

(3) වෙනත් පාර්ශ්වයන් විසින් අලෙවිය අනුමැතිය ප්‍රධානව කිරීම තවත් පාර්ශ්වයන් විශ්වාස කරන විටකදී, අනුමැතිය ලබා ගැනීම උදෙසා ඉදිරිපත් කරන ලද දත්තයන් පරිච්ඡේදය කිරීමේ සාධාරණ කාල සීමා වේ නම් අධිකාරිය විශ්වාසය එක මුලින්ම අලෙවි කරන ලද දිනයෙන් ආරම්භ විය යුතුය.

(ඌ) බුද්ධිමය දේපළ හිමිකම් වල වලංගුභාවය :

(1) සාමාන්‍ය විධිවිධාන

(1) මෙම ගිවිසුමෙන් ආවරණය වන්නා වූ බුද්ධිමය දේපළ හිමිකම් අනුකරණ කිරීමේ වලට විරුද්ධ ඵලදායී ලෙස කටයුතු කිරීමට අවසර ලැබෙන පරිදි එම පාර්ශ්වවලට අනුමැතිය කිසි වලට මෙම ගිවිසුමේ දැක්වෙන වලංගු භාවය පිළිබඳ ක්‍රියාමාර්ගයන් අත්හරින බව එක් එක් පාර්ශ්වය පහතින් විය යුතු අතර, ඊට අනුකරණ වැළැක්වීමේ කණි පිළියම් සහ තව දුරටත් අනුකරණ කිරීමේ මුලිකම ඵලදායී පාලනය සඳහා එන පිළියම් ද අත්හරින බව. නිත්‍යානුකූල වෙළෙඳාමට හා දුෂණයට විරුද්ධව ආරක්ෂා වීම සැලසීමේදී බාධා ඇතිවීම් වැළැක්වෙන ආකාරයෙන් මෙම ක්‍රියා මාර්ගයන් යොදවා ගත යුතුය.

(2) බුද්ධිමය-දේපළ හිමිකම් වලංගුභාවය සඳහා එන ක්‍රියා මාර්ග පැහැදිලි මෙන්ම අපක්ෂපාතී සාධාරණ ඵලදායී විය යුතුය.

(3) යම්කිසි නවුතර කුලලතා මත හනු ලබන තිරණ සාමාන්‍ය රීතියක් ලෙස ලිඛිතව සහ තරුණු පදනමක් මත ප්‍රදානය කිරීම තොරව නවුතරව සම්බන්ධව පාර්ශ්වකරුවන්ට එක් දැන ගැනීමට සැලැස්විය යුතුය.

(4) බුද්ධිමය දේපළ හිමිකම් ආරක්ෂණයට අදාළ කාර්යයකදී කුලලතා මත හනු ලබන පරිපාලන තිරණ එක් එක් පාර්ශ්වය විසින් අධිකරණයේ විමර්ශනයට අවස්ථා සලසා දිය යුතුය. අධිකරණයේ විධිවිධාන වලට අනුකූල එක් එක් පාර්ශ්වයේ නිතරින් අනුමත ඉහත නවුතර වැදගත්කම සලකා නවුතරව සැලකිල්ලට ගෙන මුලික අධිකරණ තිරණ අනුමත නොවන දෘෂ්ටිකෝණය පිළිබඳ අධිකරණ විමර්ශනයට අවස්ථාවක් දිය යුතු අතර එම නවුතර කුලලතා පදනමක් බුද්ධිමය දේපළ හිමිකම් ආරක්ෂණයක් සලසා දිය යුතුය.

(II) සිවිල් තරඟ වල නියත මුයාචාර්‍ය සහ පිළියම් යෙදීම

(1) මෙම කිවිප්‍රමේ අවරණය වන තුළම හෝ ආකාරයේ බුද්ධිමය දේපළ සම්බන්ධ බලපැවැත්වීම පිළිබඳ සිවිල් අධිකරණ මුයාචාර්‍යයන් ලබා ගැනීමේ පහසුකම් සීමිතවී දරන්නන් වෙත එක් එක් පාර්ශ්වය සලකාදිය යුතුය. අයදුම්වල පදනම ඇතුළත්ව, කාලෝචිත සහ ප්‍රමාණවත් විස්තර ඇතුළත් ලිඛිත දැන්වීමේ අයිතිය එබඳු මුයා චාර්‍යයන්ගේදී වින්තිකරුවන්ට තිබිය යුතුය. ස්වාධීන නිවි උපදේශකයකු ලවා එබඳු මුයා චාර්‍යයන් ඉදිරිපත් කරවීමේ කැනියාව ඇති පාර්ශ්ව වලට සහ නිත්‍යානුකූලව පුද්ගල ඉදිරිපත්වීමේ අවශ්‍යතා පැහැදිලිව ගෙන ඉහිලීමට දුෂිතර අන්දමේ මුයා චාර්‍යයන් මුයාත්මක නොකළ යුතුය. සිවුන්ගේ ඉදිලීම් මඡප්‍ර කිරීමට තරඟ ඉදිරිපත් කිරීමට හා අදාළ පාත්ති ඉදිරිපත් කිරීමට සියමම පාර්ශ්වයන්ට සීමිතවී ඇත. රහස ප්‍රමාණි කැනිම්වීමට හා ආරක්ෂා කිරීමට එති මුයා චාර්‍යය අමඡවා පළා ඇත.

(2) එක් එක් පාර්ශ්වයට සිවුන්ගේ අධිකාරී බලධාරීන් වෙත වෙනත් පාර්ශ්වයන් මඟින් තෙරෙන අනුකරණයක් වැළකෙන ලෙස නියම කිරීමට බලය පැවරීමට පිලිවන. එසේ වුවත්, අයත්තර ගන්නා ලඟ ආරක්ෂිත විෂය කරුණක් පිලිබඳව හෝ දැන ගැනීමට පෙරකූව යම්නිසි පුද්ගලයකු හෝ තාවය වශයෙන් හෝ එබඳු විෂය කරුණක් සම්බන්ධව මුයා කිරීම පාධාරණ හේතු පහගතව දැන ගැනීමටබුද්ධිමය බුද්ධිමය සීමිතවී අනුකරණය විනිනීමට නොහැකි ලෙස පවරාදීමක් විනා එබඳු/එතහතාවය දැනිවීමේ අවශ්‍යතාවයන් නැත.

(3) එක් පාර්ශ්වයක අධිකරණ බලධාරීන්ට, අනුකරණ කරුවයේ යම්නිසි අයකු යෙදුන බව දැන හෝ එබවට පාධාරණ හේතූක් ලැබ ඇත්තම්, එම සීමිතවී දරන්නට මහුගේ බුද්ධිමය දේපළ අනුකරණය කිරීමෙන් ඇති වූ විධාව සහ හානිය පදනා ප්‍රමාණවත් අලාභයන් එන්දී වශයෙන් සීමිතවී දරන්නට ගෙවන ලෙස අනුකරණය කරන්නට නියම කිරීමට බලය තිබිය යුතුය.

- (4) අනුකරණයට, වඩා වලදායී වැළැක්වීමක් කිසිදු උදෙසා එක් එක් පාර්ශ්වය, අනුකරණය කරනු ලැබූ බවට තමන් විසින් පොදාගනු ලැබූ භාණ්ඩ තුළින් ආකාරයේ හෝ වන්දියකින් තොරව, සිවිතමි දරන්නාවූ මොනකුත් හෝ කිසියම් නොවන අයුරින් ඉවත් කිරීමට හෝ විනාශ කිරීමට හෝ අධිකරණ බලධරීන්ට බලය පවරා දිය යුතුය. අනුකරණ භාණ්ඩ කිසිදු පවත්වාගෙන යාම හා එහි ද්‍රව්‍ය හා ස්ථාවරතා ඉතා බලපත්ව පරිහරණය කිරීම තුළින් අන්දමේ හෝ වන්දියකින් තොරව, තවදුරටත් අනුකරණය කිරීමේ වගකීම සිතවන අයුරින් වාණිජ මාර්ගයෙන් ඉවත් කරලීම නියෝග කිරීමට බලය අධිකරණ බලධරීන්ට කිසිය යුතුය. එබඳු අයුරු සලකා බැලීමේදී අනුකරණයේ භයානකතාව හා කිසිව කරන ලද පිළියම් අතර ප්‍රමාණවත්වීමේ අවශ්‍යතාවය, තෙවන පාර්ශ්වකරුවන්ගේ අපේක්ෂාවන් මෙන්ම සැලකිල්ලට ගත යුතුය.
- (5) යම් පාර්ශ්වයක් මෙම සිවිතමි 2(උ) ඡේදයේ විධිවිධාන වලට විරුද්ධ නොවන අයුරින් රජය විසින් හෝ රජය උදෙසා බුද්ධිමය දේපළ සම්පත්වත් රජය මගින් අනුකරණය කිරීමේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් සිවිතමි දරන්නා විසින් පුළුල් වන්දි වශයෙන් රජයෙන් අයතර ගැනීමට බලාපොරොත්තුවන ප්‍රමාණය සීමා කළ යුතුය.
- (6) යම් සිසි සාවද්‍ය ක්‍රියාවක් මගින් එක් පාර්ශ්වයකින් තවත් පාර්ශ්වයකට කිසියම් පැවිණීම, වගේ කිසියම් ලද පක්ෂයට ප්‍රමාණවත් වන්දි මුදලක් ගෙවීමට කිසි කිරීමට හෝ ඉන් වැළකිසිවීමට අවශ්‍ය බලතල එක් එක් පාර්ශ්වය හෝ අධිකරණ බලධරීන් වෙත පැවරීම කළ යුතුය.
- (7) බුද්ධිමය දේපළ අයිතිවාසිකම් බල පැවැත්වීම උදෙසා එක් එක් පාර්ශ්වය පරිපාලන මාර්ගයෙන්ද සලකා දිය යුතුය. නමුත් තුලනා මත ගනු ලබන ජම්පාලනකරණය ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් වත්තරා ප්‍රමාණයට සාමාන්‍ය පිළියමක් හෝ යෙදීමටත්, 2(උ)(1) හා (11) වන ඡේදයන් දක්වා ඇත් අයුරු සමාන මුලධරී මිලිගැනීමටත් කිසිව කරනු ලැබිය හැකිය.

(III) ප්‍රස්තුත ක්‍රියාමාර්ගයන්

- (1) එක් එක් පාර්ශ්ව සිය අධිකරණ බලධරීන්ට ප්‍රස්තුත ක්‍රියා මාර්ගයන් ගැනීමේ අවශ්‍යත්වය කිසිදු බලතල ක්ෂේත්‍රයක් කිසි කිරීමට බලය හෝ අවසරය ලබා දිය යුතුය.

(අ) බුද්ධිමය දේපළ අයිතිය උල්ලංඝන වීමත් පිටුවීම වළංකාරිමත් විශේෂයෙන් භාණ්ඩ පත්තනය එතෙතෙහිම රේඛ වෙන් බැහැරව ආනයනය කරන ලද භාණ්ඩයන් ඇතුළුව සියළු භාණ්ඩයන්ගේ වාණිජමය ක්‍රියාමාර්ගයන් උල්ලංඝනය වීමත්,

(ආ) ඒ පිළිබඳ අදාළ යාන්ත්‍රික කඩවීමත් පුරුද්ධිමද වේ.

(2) එක් එක් පාර්ශ්වය සිය අධිකරණ බලධරීතම එම පාක්ෂිකව උචිත පරිදි ප්‍රස්තුත ක්‍රියාමාර්ගයන් අනුගමනය කිරීමේදී කිසි බලය පළායැදීමක් කළ යුතුය. විශේෂයෙන් ක්ෂේත්‍රීය අයිතීන්ගැනට කිසියම් ප්‍රමාදයක් එම පිරිමැසිය නොහොන භාණ්ඩයක් හෝ ඒ පව්වක්ම වූ පාක්ෂික කසාලීමක් පිළිබඳ දැන්වෙන ප්‍රකාශයක් වෙ තම ඒ පාක්ෂික කර ගැනීම පැකකත්,

(3) අපද්‍රව්‍යය කිසිවක කිසිවක බව එක්කරැන්වීමට ඇති යාන්ත්‍රික ඉදිරිපත් කරලීමට මෙහිම මේ අයගේ පරම අයිතිය උල්ලංඝනය වීමට හෝ එවැනි ආසන්න පත්වියකි වෙතම ඒ පුරුද්ධි පැකසීමටද එම උත්තරකරැ එවැනිකිනි වළංකාරිම හෝ අනිසි ප්‍රයෝජන ගැනීමත් ආවරණ පැකක කරලීමටද අධිකරණ බලධරීතම බලය ලබාදිය යුතුවේ.

(4) විපාක්ෂික පදනම එම මෙම ක්‍රියාදාමයන් අනුගමනය කළ අවධියකදීම ඒ බලපෑ පාර්ශ්වයට තොපමාව දැනුමි දිය යුත්තේ එකි ක්‍රියාමාර්ගයන් ක්‍රියාත්මක වීමෙන් පසු අවධියේය. මෙ පිළිබඳව විමසීමේ අයිතිය ඇතිව කිසිවක කාල පිමාවක් තුළදී එම උත්තරකරැගේ ඉල්ලීම එම එකි ක්‍රියාමාර්ගයන් දැනුමි දීමෙන් අනතුරුව ඒ පිළිබඳ කිසියම් පාංශෝධනයක් මෙන් කරලීමක් හෝ තහවුරු කරලීමක් පිළිබඳ පළා බැලීමක් කළ හැක.

(5) ප්‍රස්තුත ක්‍රියා මාර්ගයන් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ බලධරීතම එම භාණ්ඩ හඳුනා ගැනීම පැකක අවශ්‍ය කරුණු පපයා දිය යුතුය.

(6) ඉහතින් දැන්වුන සිව්වක ජේදය අනුව අපක්ෂපාතිම 1 වැනි සහ 2 වැනි ජේදයන් පදනමි නොම ප්‍රස්තුත ක්‍රියාමාර්ගයන්, එම උත්තරකරැගේ ඉල්ලීමත් අනුව අගෝෂිකරලීමක් හෝ අක්‍රිය වීමක්ම එක් මසකට නොඅවු කාලසීමාවක් තුළදී ශ්‍රෝණිමක තරුණුමක විමසීමක් කිරීමෙන් අනතුරුව තිණයන් ගැනීමට උත්සුක නොවුනහොත් හෝ අධිකරණමය බලධරීතම ඒ ගැන කිසිවක කළහොත් පමණි.

(7) එම උත්තරතරුගේ ජාතිකත්වය පමාව හෝ ඉඩපාවුමක් එම (කායික නිර්ණයවීමක් එම නොව) බුද්ධිමය දේපළ අයිතිය තවමත් හෝ හිතවීමක් මෙන්ම පැනයක් නොමැති බව පසුව දැන ගැනීමට හැකි දුරට හොඳින් එම උත්තරතරුගේ ඉල්ලීම එම එවැනි ක්‍රියා මාර්ගයක් ගැනීමේ ප්‍රතිඵලයක් වූ කානිය පිළිබඳ වන්නේ ඉල්ලුම්කරු විසින් ගෙවීමට අධිකරණ බලධරීන් හට කියැවීමේ බලය පැවරේ.

(IV) සාපයාධි විධාන :

මානවය පදනම එම හිතවීම උදුරා ගැනීම හෝ වාචනික ලෙස වෙනස් බලපත්‍ර පාවිච්චි කිරීමේදී එක් එක් පාර්ශවය අනුගමනය කළ යුතු සාපයාධි ක්‍රියා පිළිබඳ විධානයක් සහ විවෘත දිය යුතු අනුවලි දක්වනුයේ යුතුය. මෙවැනි වැරදි ක්‍රියාවන් කිරීමේදී නිරතුරුව හෝ උපයෝගී භාවයක් අත් අධිකාරවට ගැනීමට, රජය සතු කිරීමට පමණක් නොව ජනතාකරලීමට මෙන්ම ඒ ක්‍රියාවන්හි නියැලෙන්නවුන්ට තදබල අනුවලි පැමිණීමට අවශ්‍ය වූයේදී දඩයක් පැමිණීමක් හෝ සිර අනුවලි පැමිණීමට පිළියම් වශයෙන් පැළගේ.

එම සිතවීම පරිදි හෝ සිතවීමෙන් එවැනි බුද්ධිමය දේපළ අයිතිය හිත කිරීම හෝ තව කිරීමේ ඇති වූ අවදියක් දුර්වලතාවක් එක් එක් පාර්ශව විසින් ඒ සඳහා අනුගමනය කළ යුතු අපරාධ විභාගයක් හා අනුවලි දැනුම් දීමක් හෝ පැමිණීමක් කළ යුතුය.

(3) මෙම හිතවීමේ කායිකයන් සඳහා :

(අ) නිශ්චිත කිවීමකදී යනු, නිශ්චිත කිවීමට දරන්නා ද ඇතුළුව ඔහු විසින් බලය පවරන ලද කිසියම් ජීවිතය මාර්ගික හෝ නෛතික පුද්ගලයකු හෝ පුද්ගලයින් විසින් අයිතිය පෙන්වුම් කිරීමේදී හෝ එවැනිකන් පනවුරු කිරීමේදී, බලපත්‍ර ලැබුණේ හෝ අනිකුත් බලය ලැබුවන් හැර, දේශීය, නෛතික බලයක් හෝ ජීවිතයක් ඇති පව්විධානයක් හෝ සංගමයකට එවැනි බලයක් පවරා ඇත්නම් එබඳු පව්විධාන ද යනුවෙන් වේ.

- (ආ) අවංක වාණිජමය ක්‍රියා මාර්ගයක් හි අනුගමනය කිරීමේදී හෝ යෙදීමේදී කිසියම් පටකැති වූ තත්වයක් ඇතිවුවහොත් එවැනිතත් බැහැර කිරීමට තැනහොත් සොරකමක්, අල්ලපත්, හිච්චුම් කව කිරීමක් එවැනිතනට අනුබලදීමක් අපේක්ෂා කර ගැනීමක් ද ඇදහීම එවැනිතත් පිළිබඳ දැනුවත් හෝ හැකිමත් කැනගොස් එ පිළිබඳ පාදක කොටගත් ක්‍රියාවන් පරිහරණය කිරීමේදී හෝ වාණිජමය රක්ෂා කෙළිඳරම් වුවහොත් එවැනි තරුණු ලබාගැනීම හෝ ආවරණය කිරීම,
 - (ඉ) ඒකාබද්ධ පරිපාට යනු කිසියම් කිසියම්වත් එහි අවසන් හෝ මධ්‍යතම ප්ලාස්ටික් පිය යුක්තේ ඉන් යම් පිරිසෙයින් එක් සාධකයක ක්‍රියාකාරී සාධකයක් වීමෙන් හා කිසියම් විදියක් උප්පාදක ක්‍රියා කාරීත්වයක් ඉටු කිරීමේ අවශ්‍යත්වයක් පුළු කිසියම් හෝ සියම් අන්තර් සම්බන්ධීත අන්තර්ගත ප්ලාස්ටික්වත් වූ සුවයයක් වුවහොත් පමණි.
- (4) මෙම හිච්චුමේ දත්ත ඇති ආකාරයට බුද්ධිමය දේපළ පිළිබඳ කිසි හෝ විධානයක් ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී එ පිළිබඳ පාවදන ක්‍රියාවන් වැළැක්වීමේ අනුගමනය කිරීමේදී එ බලපවත්නා රටවල අතර පවත්නාවූ මනාප හෝ අසාධාරණ ප්‍රභේදයන්ට තුඩු දෙන්නාවූ ආකාරයේ ක්‍රියාවන් හෝ පියවරන් හෝ එවැනි පියවරක් අනුගමනය කොටුවීමටද ආවරණය කිරීමටද ඇදහීම වේ.
- (5) තම අත්‍යාවශ්‍ය ආරක්ෂක අපේක්ෂාවන් පුරවීම සඳහා ඉවත හෝ ක්‍රියාමාර්ගයක් ගැනීමට එක් එක් පාර්ශ්වයට ඇති අයිතිය මෙම හිච්චුමේ විධිවිධාන මගින් සීමා කොට තිබේ.
- (6) මෙම හිච්චුමේ බැඳීම් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ව්‍යවස්ථා ඉදිරියේ කිරීමට පෙර, සිය එක්මක් කිසිබල ඇතුළත් හිච්චුමට පටකැති හෝ එ වෙනුවට යෙදිය යුතු හෝ සංකේතනය කළ යුතු තරුණ කවරේදැයි සාකච්ඡා කර ලිපි මගින් හෝ වෙනත් ආකාරයෙන් ඒකාබද්ධව හඳුනා ගැනීමට දෙපාර්ශ්වය එකඟ වේ. එසේ හඳුනාගනු ලබන තරුණු හිච්චුමට පටකැති කොටන ආකාරයට සකස් කිරීම සඳහා එක් එක් පාර්ශ්වය විසින් අවශ්‍ය පියවර ගත යුතුය. ඊට අමතරව හිච්චුම කිරීමටද කිරීමට, ස්වාභිම කිරීම හෝ ක්‍රියාත්මක කිරීමට අදාළ කිසියම් තරුණත් සම්බන්ධයෙන් අතින් පාර්ශ්වයේ ඉල්ලීමක් අනුව අප්‍රමාදව විමසීම් කිරීමට එක් එක් පාර්ශ්වය හිච්චුම ගනී.

(7) ගිවිසුමේ බැඳීම් ශ්‍රීයන්තම කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ව්‍යවස්ථා 1993 සැප්තැම්බර් 01 වැනි දිනට පෙර සම්පාදනය කිරීමටත් එක් දිනයට එම ව්‍යවස්ථා සම්පාදනය කර ශ්‍රීයන්තම කිරීම සඳහා හැකි පැමිණිලි කළ යුතුයන්ට දැරීමටත් එක් එක් පාර්ශ්වය ගිවිසුම හි,

(8) පාර්ශ්වයන් විසින් අත්සන් කැබ්ටෙන් දින තිහකට පසුව මෙම ගිවිසුම ශ්‍රීයන්තම විය යුතුය. එය වසර දහයක කාලයක් ශ්‍රීයන්තමව පැවැත්විය යුතු අතර මෙම ජේදයේ විධිවිධාන ප්‍රකාර අවලංගු කරනු නොලැබුවහොත් දිනටම ශ්‍රීයන්තමව කිබිය යුතුය. මුළු අවුරුදු දහයක කාල සීමාව අවසානයේදී හෝ ඉන් පසු ඕනෑම අවස්ථාවක අතින් පාර්ශ්වයට අවුරුද්දක දැන්වීමකින් පසුව කිසි පාර්ශ්වයකට මුළු මෙම ගිවිසුම අවලංගු කළ හැකිය.

මෙයට පෘතීම් වශයෙන් ඒ ඒ රජයන් දෙනුවෙන් බලය පවරන ලැබූ පහත පදනම් අය විසින් මෙම ගිවිසුම අත්සන් කළහ ලදී.

ඉහුරු සහ සිංහල භාෂාවලින් මු පිටපත් දෙක එක හා සමානව පිළිගත හැකි අවුරු, 1991 සැප්තැම්බර් මස 20 දින කොළඹ දී අත්සන් කළහ ලදී.

Maun V. Gnanasekera

11

අමෙරිකා එක්සත් ජනපද රාජ්‍යය දෙනුවෙන්. ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජය දෙනුවෙන්.

[TRANSLATION – TRADUCTION]

ACCORD SUR LA PROTECTION ET L'APPLICATION DES DROITS DE PROPRIÉTÉ INTELLECTUELLE ENTRE LES ÉTATS-UNIS D'AMÉRIQUE ET LA RÉPUBLIQUE SOCIALISTE DÉMOCRATIQUE DE SRI LANKA

Le Gouvernement des États-Unis d'Amérique et le Gouvernement de la République socialiste démocratique de Sri Lanka (ci-après dénommés collectivement les « Parties » et individuellement la « Partie ») conviennent d'assurer une protection et une application suffisantes des droits de propriété intellectuelle des brevets, marques de commerce, droits d'auteurs, secrets commerciaux et schémas de configuration de circuits intégrés.

1. Chaque Partie accorde aux ressortissants de l'autre Partie un traitement non moins favorable que celui qu'elle accorde à ses propres ressortissants en ce qui concerne les lois, réglementations et pratiques en mettant en œuvre le présent Accord.

2. Afin d'assurer une protection et une application suffisantes des droits de propriété intellectuelle, chaque Partie respecte la Convention de Paris pour la protection de la propriété industrielle (Stockholm 1967) (Convention de Paris), la Convention de Berne pour la protection des œuvres littéraires et artistiques (Paris 1971) (Convention de Berne) et la Convention de Genève pour la protection des producteurs de phonogrammes (Convention de Genève) et respecte également les engagements ci-après :

a) Droits d'auteur et droits connexes

i) Chaque Partie protège les œuvres énumérées à l'article 2 de la Convention de Berne et toutes autres œuvres connues ou mises au point par la suite qui représentent une réalisation originale au sens de la Convention de Berne, y compris mais non exclusivement :

1) Les programmes d'ordinateur de tous types (y compris les programmes d'application et les systèmes d'exploitation), exprimé dans quelque langage que ce soit, en code source ou en code objet, qui seront protégés en tant qu'œuvres littéraires ;

2) Les œuvres créées au moyen ou à l'aide des ordinateurs ; et

3) Les recueils ou compilations de matériels ou données protégés ou non, sous forme imprimée, lisible par machine ou tout autre support, y compris les bases de données qui seront protégées dans la mesure où elles représentent une création intellectuelle en raison du choix, de la configuration, ou de l'aménagement de leur contenu.

ii) Les droits afférents aux œuvres protégés conformément au paragraphe 2 a) i) du présent Accord comprennent notamment :

1) Le droit exclusif d'importer ou d'autoriser l'importation sur le territoire de la Partie des copies exécutées légalement de l'œuvre ;

2) Le droit exclusif d'empêcher l'importation sur le territoire de la Partie de copies de l'œuvre exécutées sans l'autorisation du détenteur du droit ;

3) Le droit exclusif d'assurer la première distribution publique de l'original ou de chaque copie autorisée d'une œuvre par vente, location ou par tout autre moyen ;

4) Pour ce qui est au moins des programmes d'ordinateur, des enregistrements de son et d'œuvres fixées sur des phonogrammes, le droit exclusif d'autoriser ou d'interdire la location de l'original ou des copies de leurs œuvres protégées par les droits d'auteur. Chaque Partie peut exclure du droit de location les programmes qui sont fixés en tant que partie d'une machine ou sont fixés sur un support qui ne peut pas faire l'objet de copie. La mise sur le marché des originaux ou des copies de programmes d'ordinateur ou d'enregistrements de son avec le consentement du détenteur du droit n'épuise pas le droit de location ; et

5) Le droit exclusif d'assurer la communication publique d'une œuvre, à l'exception d'un enregistrement de son (c'est-à-dire d'exécuter, afficher, projeter, exposer, radiodiffuser, transmettre ou retransmettre une œuvre) ; le terme « publique » comprend :

A. La communication d'une œuvre dans un lieu ouvert au public ou en tout autre lieu dans lequel un nombre élevé de personnes n'appartenant pas au cercle familial normal ou aux relations d'une famille sont rassemblées ; ou

B. La communication ou la transmission d'une œuvre, sa représentation ou son interprétation, ou son exposition, sous quelle que forme que ce soit ou au moyen de tout dispositif ou procédé en un lieu précisé à l'alinéa 2 ii) 3) A ou auprès du public, indépendamment du point de savoir si les membres du public à même de recevoir de telles communications peuvent en fait les recevoir dans le même lieu ou en des lieux différents, au même moment ou à des moments différents.

iii) Chaque Partie applique la protection accordée en vertu du paragraphe 2 a) i) et ii) du présent Accord aux auteurs de l'autre Partie, qu'il s'agisse de personnes physiques ou, lorsque la législation interne de l'autre Partie le prévoit, de sociétés ou d'organismes et de leurs ayants droit.

iv) Chaque Partie prévoit que les droits exclusifs protégés aux termes du paragraphe 2 a) ii) du présent Accord sont librement et séparément exploitables et transférables. Chaque Partie prévoit également que les cessionnaires et les concessionnaires exclusifs peuvent jouir de tous les droits de leurs cédants et concédants acquis par l'intermédiaire d'accords volontaires, et s'assure qu'ils peuvent jouir de leurs droits exclusifs acquis et les exercer en leurs propres noms.

v) Lorsqu'une Partie établit la durée de protection d'une œuvre sur une base autre que la durée de vie d'une personne physique, la durée de protection sera d'au moins de 50 années à compter de la première publication autorisée ou si ladite publication autorisée n'a pas lieu dans les 50 années suivant la création de l'œuvre, 50 ans à compter de cette création.

vi) Chaque Partie restreint les limitations ou exceptions aux droits exclusifs prévus au paragraphe 2 a) ii) du présent Accord (notamment les limitations ou exceptions qui confinent ces droits à une activité « publique ») à certains cas spéciaux qui n'entrent pas en conflit avec une exploitation normale de l'œuvre et ne portent pas déraisonnablement atteinte aux intérêts légitimes du détenteur du droit.

vii) Chaque Partie limite l'obligation d'obtenir une licence aux œuvres, droits et utilisations permis aux termes de la Convention de Berne et veille en outre à ce que toute li-

cence obligatoire ou non volontaire légitime ou toute restriction de droits exclusifs à un droit à rémunération prévoit le moyen d'assurer le versement et la remise des redevances à un niveau correspondant à des montants tels qu'ils seraient négociés librement.

b) Marques de fabrique ou de commerce

i) Objet de la protection

1) Les marques de fabrique ou de commerce comprennent au moins un signe, des mots, y compris les noms de personnes, les éléments figuratifs, les lettres, les chiffres, les couleurs, la forme des produits ou celle de leur emballage, qui permettent de distinguer les produits ou les services d'une entreprise de ceux d'autres entreprises.

2) L'expression « marque de fabrique ou de commerce » comprend les marques de service, les marques collectives et les marques de certification.

ii) Acquisition des droits

1) Le droit à une marque de fabrique ou de commerce peut-être acquis par enregistrement ou par usage. Chaque Partie prévoit des modalités d'enregistrement des marques de fabrique ou de commerce.

2) Chaque Partie publie chaque marque de fabrique ou de commerce soit avant que celle-ci ne soit enregistrée soit dans les moindres délais après son enregistrement, et ménage aux tiers une possibilité raisonnable de demander la radiation de l'enregistrement. En outre, chaque Partie peut ménager à l'autre Partie la possibilité de s'opposer à l'enregistrement.

3) La nature des produits ou services auxquelles une marque de fabrique ou de commerce s'applique ne constitue en aucun cas un obstacle à l'enregistrement de la marque.

iii) Droits conférés

1) Le titulaire d'une marque de fabrique ou du commerce enregistrée bénéficiera de droits exclusifs à l'égard de cette marque. Il est habilité à empêcher tous les tiers agissant sans son consentement de faire usage au cours d'opérations commerciales de signes identiques ou similaires pour des produits ou services identiques ou similaires à ceux pour lesquels la marque de fabrique ou de commerce est protégée, dans le cas où un tel usage entraînerait un risque de confusion.

2) Chaque Partie refuse d'enregistrer ou prend des mesures pour annuler une marque de fabrique ou de commerce susceptible d'entraîner la confusion avec la marque d'un tiers considéré comme notoirement connue, ou radie son enregistrement. Une Partie n'est pas autorisée à exiger que la notoriété de cette marque s'étende au-delà du secteur du public normalement concerné par les produits et services en question.

3) Le propriétaire d'une marque de fabrique ou de commerce est autorisé à prendre des mesures à l'encontre de tout usage non autorisé d'une telle marque qui constitue un acte de concurrence déloyale ou de plagiat.

4) Les droits décrits aux paragraphes précédents ne porteront préjudice à aucun droit antérieur existant, ni n'affecteront la possibilité pour les Parties de mettre à disposition les droits sur la base de l'utilisation.

iv) Durée de la protection

L'enregistrement d'une marque de fabrique ou de commerce est renouvelable indéfiniment pour des durées de dix ans au moins, les conditions de l'enregistrement étant par ailleurs réunies. La durée de l'enregistrement initial de la marque est de dix ans au moins.

v) Obligation d'usage

1) S'il est obligatoire de faire usage d'une marque de fabrique ou de commerce pour maintenir un enregistrement, l'enregistrement ne peut être radié qu'après une période ininterrompue de non-usage d'au moins deux ans, sauf si le non-usage est fondé sur des raisons valables. Lorsqu'il se fait avec le consentement du titulaire, l'usage d'une marque de fabrique ou de commerce est considéré comme un usage de la marque aux fins du maintien de l'enregistrement.

2) Les circonstances indépendantes de la volonté du titulaire de la marque qui constituent un obstacle à l'usage de la marque (par exemple des restrictions à l'importation ou autres prescriptions des pouvoirs publics visant les produits ou les services protégés par la marque) sont considérées comme des raisons valables justifiant le non-usage.

vi) Autres prescriptions

L'usage d'une marque de fabrique ou de commerce au cours d'opérations commerciales n'est pas entravé par des prescriptions spéciales, telles qu'un usage qui nuise à sa capacité de distinguer les produits ou les services de ceux d'une autre marque.

vii) Licences obligatoires

La concession des licences obligatoires n'est pas autorisée.

viii) Transferts

La cession des marques de fabrique ou de commerce enregistrées est autorisée.

c) Brevets

i) Objet brevetable

Un brevet peut être obtenu pour toute invention de produits ou de procédé, dans tous les domaines technologiques, à l'exception des inventions dont le seul objet est de servir à l'utilisation d'une matière nucléaire spéciale ou de l'énergie atomique dans une arme atomique.

ii) Droits conférés

1) Un brevet confère le droit d'empêcher des tiers agissant sans le consentement de son titulaire d'accomplir les actes ci-après : fabriquer, utiliser, offrir à la vente l'objet du brevet. Dans le cas où l'objet du brevet est un procédé, le brevet confère le droit d'empêcher des tiers agissant sans le consentement de son titulaire d'utiliser le procédé et d'accomplir les actes ci-après ; utiliser, offrir à la vente ou importer au moins le produit obtenu directement par ce procédé.

2) Si l'objet du brevet est un procédé d'obtention d'un produit, chaque Partie prévoit qu'il appartiendra au prétendu contrevenant de prouver que le produit contrevenant soi-disant au brevet n'a pas été fabriqué à l'aide du procédé breveté au moins dans l'une des situations suivantes :

A. le produit est nouveau ; ou

B. la probabilité est grande que le produit a été obtenu par le procédé et que le titulaire du brevet n'a pu, en dépit d'efforts raisonnables, déterminer quel procédé a

en fait été utilisé. Lors de la présentation de la preuve du contraire, les intérêts légitimes des défendeurs pour la protection de leurs secrets de fabrication et de commerce sont pris en compte.

3) Un brevet ne peut être révoqué que pour les raisons qui auraient justifié le refus de l'accorder.

iii) Exceptions

Chaque Partie peut prévoir des exceptions limitées aux droits exclusifs conférés par un brevet par exemple pour des actes accomplis à des fins expérimentales, à condition que celles-ci ne portent pas atteinte de manière injustifiée à l'exploitation normale du brevet ni ne causent un préjudice injustifié aux intérêts légitimes du titulaire du brevet, compte tenu des intérêts légitimes des tiers.

iv) Durée de la protection

Chaque partie prévoit que la durée de la protection offerte ne prendra pas fin avant l'expiration d'une période de 20 ans à compter de la date du dépôt ou de 17 ans à compter de la date de délivrance du brevet. Chaque Partie est encouragée à proroger la durée de la protection du brevet, dans des cas appropriés, afin de compenser les retards causés par les formalités réglementaires d'approbation.

v) Licences obligatoires

Chaque Partie peut limiter les droits exclusifs du propriétaire du brevet par le biais de licences obligatoires mais uniquement afin 1) de remédier à toute violation reconnue par la justice des droits de la concurrence ; 2) de faire face, uniquement durant son existence, une situation d'urgence nationale ; et 3) de permettre le respect des normes nationales de pollution atmosphérique, lorsque les licences obligatoires sont essentielles audit respect.

Lorsque la législation d'une Partie permet l'octroi de licences obligatoires et les dispositions ci-après seront respectées :

1) Les licences obligatoires seront non exclusives et non cessible sauf avec la partie de l'entreprise qui exploite une telle licence.

2) Le paiement au détenteur de brevet d'une rémunération suffisante pour l'indemniser pleinement pour la licence sera requis, sauf dans le cas des licences obligatoires pour remédier aux violations reconnues par la justice de la législation relative à la concurrence.

3) Chaque cas impliquant l'octroi éventuel d'une licence obligatoire sera examiné à titre individuel, sauf qu'il peut être dérogé à cet examen en cas d'un état d'urgence national déclaré.

4) Toute licence obligatoire peut être révoquée lorsque les circonstances qui ont entraîné son octroi cessent d'exister, compte tenu des intérêts légitimes du détenteur du brevet et du concessionnaire. L'existence continue de ces circonstances sera examinée à la demande du détenteur du brevet.

5) L'examen judiciaire sera disponible pour :

a) les décisions d'octroyer des licences obligatoires, sauf dans le cas d'un état d'urgence national déclaré ;

b) les décisions de maintenir les licences obligatoires ; et

c) l'indemnisation accordée pour les licences obligatoires ;

d) Schémas de configuration de circuits intégrés.

i) Objet de la protection

1) Chaque Partie protège les schémas de configuration originaux incorporés dans un circuit intégré semi-conducteur, que le schéma soit fixé ou codé.

2) Chaque Partie est habilitée à subordonner la protection à la fixation ou à l'enregistrement du schéma de configuration. Dans les cas où l'enregistrement est requis, le titulaire a deux ans au moins à compter de la première exploitation commerciale dudit schéma de configuration pour déposer sa demande. La Partie qui exige le dépôt de documents d'identification ou de toutes autres données liées au schéma de configuration n'impose pas aux déposants de divulguer des informations confidentielles ou exclusives sauf si celles-ci sont essentielles à l'identification du schéma.

ii) Droits acquis

1) Chaque Partie accorde aux détenteurs de droits de schéma de configuration de l'autre Partie le droit exclusif d'effectuer les opérations ci-après ou de les autoriser :

A. La reproduction du schéma de configuration ;

B. L'incorporation du schéma de configuration dans une puce à semi-conducteurs ; et

C. L'importation ou la distribution de puces à semi-conducteurs incorporant le schéma de configuration et les produits incorporant lesdits circuits intégrés.

2) Les conditions posées au paragraphe c) vi) de ce paragraphe, s'appliquent mutatis mutandis à la délivrance d'une licence obligatoire afférente à des schémas de configuration.

3) Aucune Partie n'est tenu d'étendre la protection à des schémas de configuration qui sont courants dans cette industrie au moment de leur création ou à des schémas de configuration qui sont exclusivement dictés par les fonctions du circuit auquel ils s'appliquent.

4) Chaque Partie est autorisée à exempter de responsabilité en vertu de sa législation les actes suivants :

A. La reproduction d'un schéma de configuration aux fins d'enseignement, d'analyse ou d'évaluation au cours de l'élaboration d'un schéma de configuration qui en lui-même est original ;

B. L'importation et la distribution de puces à semi conducteurs incorporant un schéma de configuration qui ont été vendus par le propriétaire du schéma de configuration ou avec son consentement ; et

C. L'importation ou la distribution de puces à semi-conducteurs incorporant un schéma de configuration protégé et des produits incorporant de telles puces jusqu'au moment où un avis est adressé par une personne qui établit qu'elle ne savait pas ou qu'elle n'avait pas de raison valable de savoir que ce schéma de configuration était protégé. Toutefois, ladite personne n'est autorisée à importer ou distribuer que les stocks dont elle dispose ou qu'elle a commandés au moment de l'avis en question et peut être astreinte à verser une redevance raisonnable sur la vente de chaque article après le reçu dudit avis.

iii) Durée de la protection

La durée de protection des schémas de configuration ne prend pas fin avant l'expiration d'une période de dix ans au moins à compter de la date de la première exploitation commerciale ou de la date d'enregistrement, le cas échéant, si celle-ci est antérieure.

e) Actes contraires aux usages commerciaux honnêtes et à la protection des secrets commerciaux

i) En assurant une protection effective contre la concurrence déloyale conformément à l'article 10 bis de la Convention de Paris, chaque Partie veille à offrir aux ressortissants, entreprises et organismes, dans sa législation et ses pratiques internes, les moyens de droit qui empêchent la divulgation, l'acquisition ou l'utilisation d'informations exclusives par de tiers sans le consentement du détenteur du secret commercial d'une manière contraire aux usages commerciaux honnêtes dans la mesure où ces informations :

1) Ne sont généralement pas connues ou aisément accessibles, dans leur globalité ou dans la configuration et l'assemblage exacts de leurs éléments ;

2) Ont une valeur commerciale existante ou potentielle du fait qu'elles ne sont généralement pas connues ou aisément accessibles ; et

3) Ont fait l'objet de dispositions raisonnables, compte tenu des circonstances, destinées à les garder secrètes.

ii) Ni l'une ni l'autre des parties ne limitent la durée de protection des secrets commerciaux aussi longtemps que les conditions énoncées au paragraphe 2 e) i) du présent Accord existent.

iii) Concessions de licences

Ni l'une ni l'autre Partie ne découragent ni n'entravent la concession de licences volontaires portant sur des secrets commerciaux en imposant des prescriptions excessives ou discriminatoires à l'octroi de ces licences ou des conditions qui diluent la valeur des secrets commerciaux.

iv) Utilisation par les pouvoirs publics

1) Lorsqu'une Partie subordonne l'approbation de la commercialisation de produits pharmaceutiques ou de produits chimiques pour l'agriculture qui comportent des entités chimiques nouvelles à la communication de données non divulguées résultant d'essais ou d'autres données non divulguées, dont l'établissement demande un effort considérable, cette Partie protège ces données contre l'exploitation déloyale dans le commerce. En outre, chaque Partie protège lesdites données contre la divulgation, sauf si cela est nécessaire pour protéger le public, ou à moins que des mesures ne soient prises pour s'assurer que les données sont protégées contre l'exploitation déloyale dans le commerce.

2) À moins que la personne fournissant les renseignements n'en convienne, l'approbation de produits concurrents ne doit pas se fonder sur les données pendant une période de temps raisonnable, compte tenu des efforts consentis pour l'établissement des données, de leur nature, et des dépenses liées à leur préparation, et ladite période de temps ne sera généralement pas inférieure à cinq ans à compter de la date d'approbation de la commercialisation.

3) Lorsqu'une Partie se fonde sur une approbation de la commercialisation accordée par l'autre Partie, la période raisonnable d'utilisation exclusive des données fournies pour obtenir l'approbation commence à la date de la première approbation de commercialisation sur laquelle se fonde la première Partie.

f) Moyens de faire respecter les droits de propriété intellectuelle

i) Dispositions générales

1) Chaque Partie fait en sorte que sa législation nationale comporte des procédures, telles qu'énoncées dans le présent Accord, destinées à faire respecter les droits de propriété intellectuelle de manière à permettre une action efficace contre tout acte qui porterait atteinte aux droits de propriété intellectuelle couverts par le présent Accord, y compris des mesures correctives rapides destinées à prévenir toute atteinte et des mesures correctives qui constituent un moyen de dissuasion contre toute atteinte ultérieure. Ces procédures sont appliquées de manière à éviter la création d'obstacles au commerce légitime et à offrir des sauvegardes contre leur usage abusif.

2) Les procédures destinées à faire respecter les droits de propriété intellectuelle sont loyales et équitables.

3) Les décisions au fond sont, de préférence, écrites et motivées. Elles sont mises à la disposition au moins des parties à la procédure sans retard indu.

4) Chaque Partie offre la possibilité d'une révision judiciaire, par une autorité judiciaire, des décisions administratives définitives, portant sur le fond d'une action concernant la protection d'un droit de propriété intellectuelle. Sous réserve des dispositions attributives de compétence prévues par les législations nationales relatives à l'importance d'une affaire, elle offre également la possibilité d'une révision judiciaire des aspects juridiques des décisions de justice initiales quant au fond de l'affaire concernant la protection d'un droit de propriété intellectuelle.

ii) Aspects spécifiques des procédures et mesures correctives civiles

1) Chaque Partie met à la disposition des détenteurs de droits des procédures judiciaires civiles en ce qui concerne le respect des droits de propriété intellectuelle visés par le présent Accord. Les défendeurs auxdites procédures sont en droit d'être informés, en temps opportun, moyennant un avis écrit suffisamment précis indiquant, notamment, le fondement des allégations. Les parties auxdites procédures sont autorisées à se faire représenter par un conseil juridique indépendant, et les procédures n'imposent pas de prescriptions excessives en matière de comparution personnelle et obligatoire. Toutes les parties auxdites procédures sont dûment habilitées à justifier leurs allégations et à présenter tous les éléments de preuve pertinents. La procédure comporte un moyen d'identifier et de protéger les informations confidentielles.

2) Chaque Partie fait en sorte que ses autorités judiciaires soient habilitées à ordonner à une partie à une procédure de cesser de porter atteinte à un droit ; toutefois, une Partie n'est pas tenue de conférer un tel pouvoir à l'égard d'un objet protégé acquis ou commandé par une personne ou une entité avant qu'elle ne sache ou qu'elle n'ait des raisons valables de savoir que l'utilisation dudit objet entraînerait une atteinte à un droit de propriété intellectuelle.

3) Les autorités judiciaires d'une Partie ont le pouvoir d'ordonner que le contrevenant verse au détenteur du droit des dommages-intérêts adéquats en réparation du préjudice qu'il a subi du fait de l'atteinte portée à son droit par le contrevenant qui

savait ou avait des raisons valables de croire qu'il se livrait à une activité portant une telle atteinte.

4) Afin de créer un moyen de dissuasion efficace contre les atteintes aux droits, chacune des Parties habilite ses autorités judiciaires à ordonner que les produits dont elles ont constaté qu'ils portent atteinte à un droit soient, sans dédommagement d'aucune sorte, écartés des circuits commerciaux de manière à éviter de causer un préjudice au détenteur du droit ou qu'ils soient détruits. Les autorités judiciaires sont également habilitées à ordonner que les matériaux et matériels ayant principalement servi à la fabrication des produits en cause soient, sans dédouanement d'aucune sorte, écartés des circuits commerciaux de manière à réduire au minimum les risques de nouvelles atteintes. Lors de l'examen desdites demandes, les autorités judiciaires tiennent compte du fait qu'il doit y avoir proportionnalité de la gravité de l'atteinte et des mesures correctives ordonnées, ainsi que des intérêts de tiers.

5) Nonobstant les autres dispositions du paragraphe 2 f), lorsqu'une Partie au présent Accord est poursuivie relativement à une atteinte à un droit de propriété intellectuelle, par suite de l'utilisation, par le gouvernement ou pour son compte, du droit en question, la Partie pourra limiter les recours contre le gouvernement au versement d'une rémunération intégrale au détenteur du droit.

6) Chaque Partie habilite ses autorités judiciaires à ordonner à une partie à la demande de laquelle des mesures ont été prises et qui a utilisé de manière abusive des procédures destinées à faire respecter les droits de propriété intellectuelle, à verser à la partie visée par une injonction ou une restriction, un dédommement adéquat en réparation du préjudice subi du fait d'un tel usage abusif.

7) Chaque Partie pourra également prévoir des procédures administratives pour faire respecter les droits de propriété intellectuelle. Dans la mesure où un recours civil peut être ordonné par suite d'une décision des principes équivalant en substance à ceux énoncés du paragraphe 2 f) i) et ii).

iii) Mesures conservatoires

1) Chaque Partie habilite ses autorités judiciaires à ordonner l'adoption de mesures conservatoires rapides et efficaces :

A. Pour empêcher qu'un acte portant atteinte à un droit de propriété intellectuelle ne soit commis et, en particulier, pour empêcher l'introduction dans les circuits commerciaux relevant de leur compétence de produits portant prétendument atteinte à un droit, y compris l'adoption de mesures destinées à empêcher l'introduction de produits importés immédiatement après leur dédouanement ; et

B. Pour sauvegarder les éléments de preuve pertinents relatifs à l'atteinte alléguée.

2) Chaque Partie habilite ses autorités judiciaires à adopter des mesures provisoires ex parte, le cas échéant, en particulier lorsqu'un retard à adopter les mesures est de nature à causer un préjudice irréparable au détenteur du droit, ou lorsqu'une preuve risque à l'évidence d'être détruite.

3) Les autorités judiciaires ont le pouvoir d'exiger du demandeur qu'il leur fournisse toute preuve raisonnablement accessible qu'elles estiment nécessaire pour leur permettre de déterminer avec une certitude suffisante qu'il est le détenteur du droit, qu'il est porté atteinte à son droit ou que cette atteinte est imminente et qu'il fournis-

se une garantie ou une caution équivalente suffisante pour protéger les intérêts du détenteur et prévenir les abus.

4) Lorsque des mesures conservatoires ont été adoptées ex parte, et les parties concernées en sont avisées, sans délai, après l'exécution des mesures au plus tard, il est procédé à un réexamen, y compris le droit à être entendu, sur demande du détenteur, si ces mesures doivent être modifiées, révoquées ou confirmées.

5) Le demandeur peut être tenu de fournir tout autre renseignement nécessaire à l'identification des biens concernés par l'autorité qui prendra les mesures conservatoires.

6) Sans préjudice de l'alinéa 4) ci-dessus, les mesures conservatoires prises aux termes des alinéas 1) et 2) ci-dessus sont à la demande du défendeur, provoquées ou cessent par ailleurs d'être appliquées, si une procédure conduisant à une décision sur le fond de l'affaire n'est pas engagée dans un délai raisonnable n'excédant pas un mois après la notification des mesures conservatoires, à moins d'une décision contraire de l'autorité judiciaire.

7) Lorsque les mesures conservatoires sont révoquées ou cessent d'être applicables en raison d'une action ou d'une omission du requérant (autre que le règlement de l'affaire), ou lorsqu'il est ultérieurement constaté qu'il n'y a pas eu atteinte ou menace d'atteinte à un droit de propriété intellectuelle, les autorités judiciaires ordonnent au requérant, à la demande du défendeur, d'accorder à ce dernier un dédommagement approprié en réparation de tout préjudice causé par ces mesures.

iv) Procédures pénales

Chaque Partie prévoit des procédures pénales et des sanctions applicables aux actes portant atteinte à des droits de propriété intellectuelle, notamment lorsqu'ils sont commis délibérément et à une échelle commerciale. Les recours incluent l'emprisonnement ou des amendes suffisantes pour être dissuasives et, dans les cas appropriés, la saisie, la confiscation et la destruction des produits en cause, et de tous matériaux et matériels principalement utilisés pour commettre le délit. Chaque Partie pourra prévoir des procédures pénales et des sanctions applicables aux actes portant atteinte à tout autre droit de propriété intellectuelle, notamment lorsqu'ils sont soumis délibérément et à une échelle commerciale.

3. Aux fins du présent Accord :

a) l'expression « détenteur du droit » s'entend du détenteur du droit lui-même, de toute personne physique ou morale autorisée par le détenteur du droit, bénéficiant d'une licence exclusive sur le droit, ou de toutes autres personnes autorisées, y compris les fédérations et les associations habilitées en droit interne à revendiquer un tel droit ; et

b) l'expression « utilisation contraire aux usages commerciaux honnêtes » s'entend notamment des pratiques telles que le vol, la corruption, la rupture de contrat, l'incitation à cette rupture, les formes électroniques et autres d'espionnage commercial, et comprend l'acquisition de secrets commerciaux par des tiers qui savaient que ladite acquisition impliquait de telles pratiques ou qui pouvaient raisonnablement s'en douter ;

c) l'expression « circuit intégré » s'entend d'un produit, dans sa forme finale ou intermédiaire, dans lequel les éléments, dont un au moins est un élément actif, et tout

ou partie des interconnexions d'un circuit intégré font partie intégrante du corps et/ou de la surface d'une pièce de matériau et qui est destiné à accomplir une fonction électronique.

4. Sous réserve que ces mesures ne soient pas appliquées d'une manière qui constituerait un moyen de discrimination arbitraire ou injustifiable entre les pays où les mêmes conditions existent, ou une restriction déguisée du commerce international, aucune disposition du présent Accord ne sera interprétée comme empêchant l'adoption ou l'application par une Partie des mesures nécessaires pour assurer le respect des lois et règlements liés à la protection et au respect des droits de propriété intellectuelle et des mesures propres à empêcher les pratiques trompeuses, tel qu'il est stipulé dans le présent Accord.

5. Les dispositions du présent Accord ne limitent pas le droit de l'une et l'autre Partie de prendre des mesures pour protéger ses intérêts de sécurité essentiels.

6. Avant de présenter la loi nécessaire au respect des obligations du présent Accord, les Parties conviennent de se consulter et de déterminer conjointement par échange de lettres ou par d'autres moyens, toutes les questions figurant dans le présent Accord qui vont à l'encontre des lois en vigueur ou nécessitent de compléter ou de modifier lesdites lois et de prendre toutes les mesures nécessaires pour faire en sorte que ces questions se conforment à l'Accord. En outre, les Parties conviennent de se consulter dans les moindres délais, à la demande de l'une ou l'autre Partie, sur toute question concernant l'interprétation, la mise en œuvre ou le fonctionnement du présent Accord.

7. Chaque Partie convient de présenter aux fins de promulgation, le 1er septembre 1993 au plus tard, la loi nécessaire au respect des obligations lui incombant en vertu du présent Accord et de déployer tous les efforts nécessaires pour adopter et appliquer ladite loi à ladite date.

8. Le présent Accord entrera en vigueur trente jours après sa signature par les Parties. Il demeurera en vigueur pendant une période initiale de 10 ans et restera en vigueur à moins qu'il ne soit dénoncé conformément au présent article. Chaque Partie peut dénoncer le présent Accord à l'expiration de la période initiale de 10 ans visée ci-dessus ou à tout moment par la suite moyennant un préavis écrit d'un an à l'autre Partie.

EN FOI DE QUOI les soussignés, à ce dûment autorisés par leurs gouvernements respectifs ont signé le présent Accord.

FAIT à Colombo le 20 septembre 1991 en deux exemplaires en langues anglaise et sinhalaï, les deux textes faisant également foi.

Pour le Gouvernement des États-Unis d'Amérique :

MARION V. CREEKMORE, JR.

Pour le Gouvernement de la République socialiste démocratique de Sri Lanka :